

TEK kampanjoi hyvinvointiyhteiskunnan puolesta

TEKin vuosikertomuksen sältö

- 2 **TEK kampanjoi hyvinvointiyhteiskunnan puolesta**
- 2 **Irtisanomiset ja lomautukset jatkuivat**
- 3 **Kenttä- ja järjestötoiminta**
- 6 **Neuvottelutoiminta**
- 9 **Koulutus- ja työvoimapolitiikka**
- 11 **Oikeudelliset palvelut**
- 12 **Teknologiatoiminta**
- 14 **Tutkimus**
- 15 **Hallinto**
- 17 **Viestintä**
- 18 **Talous**

Toimintavuotta ovat leimanneet alkuvuoden lehdistökampanja hyvinvointiyhteiskunnan pelastus ja maan hallitusohjelmaan vaikuttaminen sekä sen jälkeen tavanomaista syvällisempi sisäisen kehitystyön kausi. Merkittävä muutos on toimintasuunnitelmarakenteen uudistus ja tuloksetekoa ohjaavien mittarien korostus. TEKin ydinprosessien määrittelylle sekä strategian uudistustyölle on luotu perusta.

Kiitosta olemme saaneet osaksemme mm. Innovaatiiviset miljööt -hankkeen avulla synnytetystä tutkimus- ja kehitystoiminnasta ja korkeatasoisista raporteista, jotka antavat hyvän perustan suomalaisen verkosto-osaamisen ymmärtämiselle ja kehittämiselle. Innovaatiotoiminnan ytimenä ovat käsitteet luova jännite ja kehittäjäverkostot. Menestyjät muokkaavat oman työkuulttuurinsa näiden mukaisiksi – kyse on vuosia kestävästä tietoisesta muutosprosessista. Tämä on haaste kaikille ammattikuntamme jäsenille.

Markku Markkula
TEKin puheenjohtaja

Näiden linjausten mukainen muutos koskee myös meitä itseämme. Järjestömme arvojen mukaan haluamme luoda jokaisen jäsenen kanssa luottamussuhteen, joka kestää opiskeluajasta alkaen koko elämän. Tämä edellyttää järjestöltä kykyä jäsenkunnan tarpeiden havaitsemiseen ja jatkuvaan uudistumiseen. Haluamme vaikuttaa yhteiskuntaan jäsenkunnan tärkeimpinä pitämien tavoitteiden mukaisesti. Jäsenpalveluissa keskitymme niihin palveluihin, joiden tuottamisessa voimme olla markkinoiden tehokkain toimija.

Nämä ovat kovia vaatimuksia niin TEKissä työtä tekeville kuin luottamushenkilöillekin. Oman osaamisen lisäksi kyse on ennen kaikkea yhdessä tekemisen taidosta sekä kyvystä luoda vahvoja verkostoyhteyksiä ja tulosta tuottavia kumppanuuksia. Muutos on linjattu TEKin oman hallitusohjelman kärkihankkeisiin: Hyvinvointiyhteiskunnan pelastus, ylivoimaiset jäsenpalvelut, vaikuttavuutta TEKin aluetoimintaan, innovatiivisuus menestystekijäksi sekä tekkiläisen ammatitaito. Vasta lähivuodet näyttävät onnistummeko vankestamaan ja eräiltä osin muuttamaan omaa toimintakulttuuriamme.

Irtisanomiset ja lomautukset jatkuivat

Taloudellinen taantuma jatkui jo kolmatta vuotta. Merkkejä suhdanteen paranemisesta alkoi näkyä loppuvuonna, mutta silti vuoden aikana noin 8 000 (10 000 v. 2002) ylempää toimihenkilöä joutui yt-neuvottelujen kohteeksi työsuhteen päättymis- tai lomautusuhan takia ja 2 400 (2 500) ylempää toimihenkilöä menetti työpaikkansa. TEKin jäsenkunnan työttömyysaste nousi 2,4 %:iin (1,6 %) vuoden loppuun mennessä. Vastavalmistuneiden työllisyystilanne oli huonoimmillaan sitten 90-luvun laman.

Työmarkkinatutkimuksen mukaan vakituissa työsuhteissa jäsenten keskiarvopalkat nousivat 3,9 prosenttia joulukuusta 2002 joulukuuhun 2003. Tämä vastaa yleistä palkkakehitystä, jonka valtiovarainministeriö arvioi myös 3,9 prosentiksi. Yksityisellä sektorilla keskiarvopalkka nousi 4,1 prosenttia julkisen sektorin joutuesaa tyytymään 2,5 prosenttiin. Teollisuuden palkat kehittyivät paremmin kuin palvelualojen.

Keväällä käytiin eduskuntavaalit. TEK osallistui keskusteluun omalla hyvinvointiyhteiskunnan taloudellisen perustan merkitystä korostavalla ilmoituskampanjallaan, jossa esitettiin tulevan hallituskauden tärkeimmiksi tehtäviksi tulevaisuusinvestoinnit koulutukseen ja tutkimukseen, palveluelinkeinojen edistäminen, julkisen sektorin tuottavuuden parantaminen ja tuloverotuksen mää-

Heikki Kauppi
TEKin toiminnanjohtaja

rätietoinen keventäminen. Kolme ensinmainittua tavoitetta näkyvätkin hallitusohjelmassa, mutta erityisesti ylimpien marginaaliverojen keventämiseen hallituksen näkökulma on edelleen kielteinen.

Koulutuspolitiikassa keskeinen vaikuttamiskohde oli koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma vuosille 2003–08. Tavoitteenamme oli koulutuksen kehittämisen painopisteen siirtäminen määrästä laatuun. Tekniikan alan yliopistotasoisien aloituspaikkojen tavoiteluku pudotettiin 4 400:sta 3 800:an.

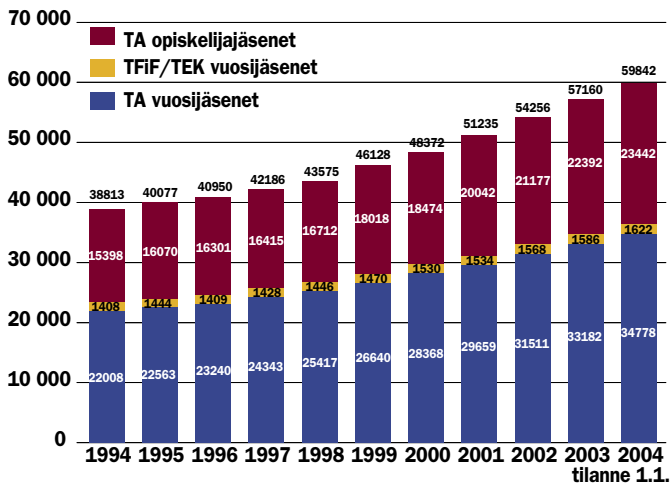
Koulutustarpeita aletaan myös ennakoita entistä paremmin. Teknologiabarometrin kehitystyö saatiin lähes päätökseen vuoden aikana, joskin julkistaminen tapahtui vasta tammikuussa 2004. Barometritarkastelun mukaan Suomi on hyvä tiedon tuottajana, mutta heikompi sen hyötykäyttäjänä.

TEKin työsuhte-, palkka- ja uraneuvontapalveluiden kysyntä oli vilkasta ja niiden henkilöstömäärää lisättiin vuoden aikana. Uuden jäsentietojärjestelmän kehitystyö jatkui vuoden aikana. Järjestelmän odotetaan parantavan erityisesti TEK-Rekrytoinnin mahdollisuuksia palveluilla jäseniä. Ensimmäinen vaihe valmistuu suunnitelmien mukaan alkuvuodesta 2004.

TEKin jäsenmäärä kehittyi edelleen myönteisesti ja vastoin yleistä trendiä DI-ammattikunnan järjestäytymisaste kasvoi hieman.

Kenttä- ja järjestötoiminta

TEK jäsenmäärä per 1.1.

Jäsenmäärän kehitys

TEKin jäsenmäärä jatkoi kasvuaan ja 31.12.2003 jäseniä oli yhteensä 59 842, kasvua edellisestä vuodesta 4,7%. Vuosijäseniä oli 36 400 (+4,7%) ja opiskelijajäseniä 23 442 (+4,7%). TEKin DIA-jäsenten määrä oli 33 010 (+4,4%).

Edustavuutemme DI-jäsenten osalta oli vuoden lopussa 67,3% ja alle 65 vuotiaiden DI-jäsenten osalta 69,1%. TEKin edustavuus DI-kunnassa kasvoi hieman, sillä DI-kunta kasvoi 3,8%. TEKin edustavuus on viime vuosina vähitellen noussut. Samanaikaisesti yleinen järjestäytymistrendi työmarkkinoilla on laskeva.

Naisjäsenten osuus vuosijäsenistä oli 16,4% ja opiskelijajäsenistä 18,3%.

Alkuvuodesta toteutettiin jäsenhankintakampanja diplomi-insinöö-

reille, jotka eivät vielä ole TEKin jäseniä. Tavoitteena oli 150 uutta jäsentä, vain noin 70 jäsentä saatiin.

Kenttätöinnassa YT-neuvottelut keskeisenä toimintakohteena

TEKin työpaikkatoiminta toteutetaan Ylempien Toimihenkilöiden Neuvottelujärjestön YTN ry:n sekä AKAVA-JS ry:n (vuoden 2004 alusta JUKO) kautta. Yksityisen sektorin työpaikkatoiminnan painopiste oli yritysکوhtaisen yt-neuvottelutoiminnan tukemisessa.

Vuoden 2003 aikana käytiin noin 250 (yli 300 v. 2002) ylempiä toimihenkilöitä koskevaa erillistä yt-neuvottelua henkilöstön vähentämisestä tai lomauttamisesta. Talouden taantuminen johti ylempien toimihenkilöiden kentässä noin 8 000 (10 000) henkilön irtisanomis- tai lomau-

tusuhkaan. Neuvotteluilla ja muilla toimilla onnistuttiin irtisanomisia vähentämään 2 400:aan (2 500). Osa onnistui löytämään työpaikan jo irtisanomisaikana, mutta työttömäksi päätyi noin 1 700 (1 500). Vuoden lopulla alkoi näkyä merkkejä talouden elpymisestä, mutta tuotannon siirrot halvempiin maihin johti siihen, että yt-neuvottelujen määrässä ei tapahtunut juurikaan muutosta. Samaan suuntaan vaikuttaa vielä vuonna 2004 investointien alhainen taso kansainvälisesti ja kotimaassa. TEK vastasi yt-neuvottelujen tukitoimista huolehtimalla erityisesti sisäisestä tiedotuksesta ja seurannasta. Käydyissä yt-neuvotteluissa yli puolessa oli mukana TEKin asiamies tukemassa paikallisia neuvotteluita.

TEKin asiamiehet osallistuivat vastuualueillaan yritysyhdistysten toiminnan kehittämiseen sekä paikallisen YTN-yhteyshenkilöverkoston ylläpitämiseen tai sellaisen luomiseen. Varsinkin uusia luottamusvaltuutettuja valittiin kiitettävästi.

Yritysyhdistysryhmän kehittämissuunnitelman toteutus alkoi ja jatkuu vuoden 2004. Uusia yritysyhdistyksiä perustettiin ja niiden kokonaismäärä oli vuoden lopussa 89. Yrityskauppojen seurauksena joitakin yritysyhdistyksiä lopetettiin. Rakennusalan taustaryhmätoiminta aktivoitiin. Julkisen sektorin paikallisosastojen kevät- ja syyskokouksissa informoitiin sopimustilanteesta, paikallisen neuvottelutoiminnan valmiuksien nostamisesta, akavalai-

sesta paikallistoiminnan kehittämistä sekä eri tehtävien vaativuuteen perustuvista palkkarakenteista.

TES-toiminta

TEKin asiamiehet hoitivat sovitulla tavalla TES-neuvotteluihin liittyvät neuvottelu- ja tukitehtävät sekä vastasivat YTN:n sisäisestä tiedotuksesta. Uusia sopimuksia tavoiteltiin erityisesti energia- ja tietopalvelualoilla. Ylemmät toimihenkilöt osallistuivat laajasti palkansaajakeskusjärjestöjen järjestämään Työn puolesta -toimintapäivään 12.12.

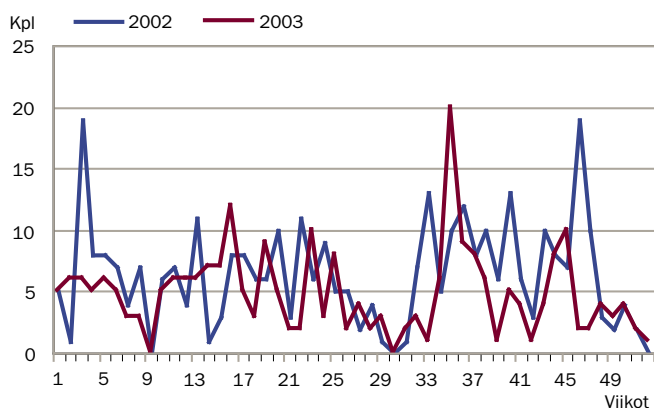
Eduvalvontakoulutus

YTN-liitot järjestivät kaiken edunvalvontakoulutuksensa YTN:n nimissä. Vuoden koulutustarjonnasta julkaistiin koulutuskalenteri, jota jaettiin sekä postitse että eri tilaisuuksissa. Tilaisuuksista muistutettiin YTN yhteyshenkilötiedotteessa ja kovasta kysynnästä johtuen järjestettiin myös ylimääräisiä luottamusmieskursseja. Osa koulutuksesta järjestettiin YTN/TU-yhteistyönä.

YTN:n sopimusalakohmainen yhteyshenkilökoulutus toteutettiin kunkin taustaryhmän valmistelussa laajuudessa. Sopimusalakohaisia kursseja järjestettiin yli 20.

Yhdessä Julkisen Sektorin Esimiehet ja Asiantuntijat JEA ry:n liittojen kanssa järjestettiin kaksi kaksipäiväistä luottamusmieskursseja valtion sektorilla. Vakava ry:n kanssa on tehty koulutusyhteistyötä tarjoamalla valtion sektorin luottamusmiehillä Vakavan kursseja. Koulutus on painot-

Alkaneet yt-neuvottelut (yth) viikottain v. 2002 ja 2003

TEEKARIVALIOKUNTA 2003

Varsinaiset jäsenet

Riikka Suhonen (pj), LTKY
Antti Myllys, TKY
Jussi Vesala, TKY
Pekka Leikas, TTY
Sampo Kokkonen, LTKY
Pekka Aho, OTY
Lars Gestranus, TK
Niina Rajakangas, valiokunnan sihteeri, TEK

Henkilökohtainen varajäsen

Anna Himmanen, TKY
Johannes Heinonen, TKY
Maria Leppänen, TTY
Sam Koponen, LTKY
Konsta Karioja, OTY
Marjaana Sjölund, TK

Teekkarivaliokunta (TV) kokoontui kertomusvuoden aikana kahdeksan kertaa. Valiokunnan kokouksissa käsiteltiin AKAVAn opiskelijatoimintaa, sisäänottomääriä, kansainvälistä yhteistyötä ja ammattikorkeakoulujen asemaa koulutuskentässä sekä mahdollisia uusia tukinnonanto-oikeuksia. Lisäksi teekkarivaliokunta toimi keskustelufoorumina teekariylioppilaskuntien ja -yhdistysten välillä.

YTN:n YRITYSYHDISTYKSET 2003

ABB Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Ahlströmin ylemmät toimihenkilöt ry
 Andritz Savonlinnan Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Atrian Ylemmät Toimihenkilöt ry
 AvestaPolaritin Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Borealiuksen Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Danisco Finland Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Digtan Ylemmät Toimihenkilöt ry
 E.J. Keskiöhdön Yhdists ry
 Enator-ryhmän Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Enson Ylemmät Toimihenkilöt EYT ry
 Espoon Sähkö Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Finavitec Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Finnairin Insinöörit FRY ry
 Finnairin Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Finnveran akavalaiset ry
 Foster Wheelerin Ylemmät Toimihenkilöt ry
 GE Hydro Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Helsingin Telakan Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Honeywellin Ylemmät Toimihenkilöt ry
 If-vakuutuksen Esimiehet ja Asiantuntijat ry
 Inex-konsernin Ylemmät Toimihenkilöt ry
 IVON Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Jaakko Pöyry-Yhtiöt Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Kejon Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Kemi Oyn Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Kesko-konsernin esimiehet ja asiantuntijat ry
 Koneen Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Konsultialan Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Kvaerner Powerin ylemmät toimihenkilöt - KPY ry
 Lahti Energia Oyn Akavalaiset ry
 Leiraksen Ylemmät Toimihenkilöt LeYT ry
 LME Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Maa ja Vesi Oyn Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Merita Pankin Johtajat ry
 Metsä-Serlan Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Metson Ylemmät Toimihenkilöt MYT ry
 Mylykosken Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Neste Chemicalsin Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Nesteen Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Nokia Keski-Suomi Ylemmät Toimihenkilöt ry KeSYT
 Nokian Oulun seudun ylemmät toimihenkilöt ry
 Nokian Renkaat Oyn Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Nokian Salon Ylemmät toimihenkilöt NSY ry
 Nordea-ryhmän Ylemmät Toimihenkilöt ry
 OEA - OP-Esimiehet ja Asiantuntijat ry
 Okmetcin Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Orionin Ylemmät Toimihenkilöt OYT ry
 Otis Oyn Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Outokumpu Poricopper Oyn Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Paikallisuuspankkien Esimiehet ja Asiantuntijat PEA ry
 Partek-konsernin Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Patruunatehdas Lapua Oyn ylemmät toimihenkilöt ry
 Pirellin Ylemmät Toimihenkilöt ry
 PI-yhtiöiden Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Pohjola-Yhtiöiden Akavalaiset
 Rautaruukin Hämeenlinnan Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Rautaruukin Raahan ylemmät toimihenkilöt ry
 Rautaruukin Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Rintekno-Ryhmän Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Sähköturvallisuuden ylemmät toimihenkilöt ry
 Salcompin Ylemmät Toimihenkilöt SYT ry
 Sammon Esimiehet ja Asiantuntijat ry
 Santenin Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Siemensin Ylemmät Toimihenkilöt ry
 SOK-Yhtymän Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Standardoimisliiton Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Tamrockin Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Tapiola-ryhmän Esimiehet ja Asiantuntijat ry
 Telenokian Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Teleyritysten Ylemmät Toimihenkilöt, TELY ry
 Teollisuuden Voiman Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Tervakoski Osakeyhtiön Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Tieto-konsernin Asiantuntijat ry
 Tietoleonin Asiantuntijat - TILA ry
 Turun Telakan Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Työterveyslaitoksen diplomi-insinöörit ja fyysikot ry
 Ulkomaankauppaliiton Ylemmät Toimihenkilöt ry
 UPM-Kymmene Ylemmät Toimihenkilöt ry (UK-YT)
 Upofloor Oyn Ylemmät toimihenkilöt ry
 Vammass Oyn Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Vantaan Energian Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Veikkauksen Päällikköyhdistys ry
 Veitsiluodon Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Veitsiluoto Oyn Oulun tehtaiden ylemmät toimihenkilöt ry
 Wärtsilän Ylemmät Toimihenkilöt WYT ry
 Yleisradion Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Yrittäjien-Fennian Ylemmät Toimihenkilöt ry
 Ålandsbankens Förmän och Specialister rf
 Yhteensä 89 yritys yhdistystä

tunut palkkausjärjestelmien kehittämistä koskeviin kysymyksiin. Kunta-sektorin kurseja järjestettiin samoin kaksi kappaletta.

Teekkaritoiminta

Toiminnan painopiste oli jäsenhankinnassa ja harjoitteluasioissa. Suuret sisäänottomäärät ja koulutusyksiköiden jatkuva hajauttaminen asettaa jäsenhankinnalle uusia haasteita. Näihin on vastattu perustamalla uusi vakinainen opiskelijakenttä-asiamiehen toimi tukemaan teekkariasiamiestä, lisäämällä erityisryhmille suunnattujen jäsenhankintatilausuuksien määrää ja TEKin näkyvyyttä sekä kehittämällä jäsenhankintamateriaalia.

Harjoittelukyselyyn saatiin noin 9 000 vastausta. Se toteutettiin verkkokyselynä Tekniikka&Talouslehden opiskelijatilausuuksien yhteydessä. Harjoittelijapalkkausositus uusittiin kesäharjoittelukyselyn ja yleisen ansiokehityksen perusteella.

TEKin teekkariseminaarissa käsiteltiin mm. tutkintouudistusta. Teekkarikulttuuria tuettiin mm. järjestämällä valtakunnalliset jäy-näkilpailut.

Opiskelijoiden valmiuksia työelämään tuettiin erilaisilla työlaainsäädäntöä ja työnhakua käsittelevillä tilaisuuksilla. TEKin edustajat osallistuivat teknillisten yliopistojen ja tiedekuntien todistustenjakotilaisuuksiin.

TEK osallistui keväällä tekniikan opiskelijoiden neuvottelupäiville.

Syksyllä järjestettiin seminaari TEKin valiokuntien, valtuuston ja hallituksen opiskelijaedustajille. Loppuvuodesta kutsuttiin korkeakoulujen ja teknillisten tiedekuntien harjoittelusihteerit pohtimaan työllistymisasiota yhdessä harjoitteluneuvojen kanssa.

Jäsen- ja järjestötoiminta

TEK toimi kansainväliseen konserniyhteistyöhön liittyviä kysymyksiä käsittelevässä Teollisuuden Palkansaajien yhteistyöryhmässä aktiivisesti. Muuta järjestöyhteistyötä harjoitettiin mm. Suomen Yrittäjien kanssa solmitun yhteistyösopimuksen pohjalta.

TEKin edustajat osallistuivat AKAVAn alueelliseen toimintaan ja sen kautta TE-keskusten ja työhallinnon neuvottelukuntiin, maakuntaliittojen ja työsuojelupiirien toimintaan sekä palkansaajajärjestöjen alueelliseen yhteistyöhön. Lähes kaikissa AKAVAn aluetoimikunnissa toimii TEKin edustaja.

JÄRJESTÖ- JA JÄSENASIAIN VALIOKUNTA 2003

DI Lars Miikki (pj.), Alfidea Ky
 DI Pekka Sinivaara (vpj.), Helsingin ammattikorkeakoulu
 DI Kaj G Backas, Systecon Oy, TFIF:n edustaja
 DI Sonja Hilavuo, Nokia Oyj
 DI Vesa Hongisto, Museovirasto
 DI Pauli Jantunen, JP-Terasto Oy
 DI Aarno Karikoski, Åbo Navigationsinstitut
 DI Sari Kohonen, StoraEnso Oyj
 FK Pekka Koivisto, Vakuutusvalvontavirasto, SMFL:n edustaja
 TkL Heikki P.S. Leivo, eläkkeellä
 DI Jarmo Nieminen, Tellabs Oy
 DI Petri Orava, Fortum Oil & Gas Oy
 DI Vivi Paljakka, TKK Materiaaliteknikan laboratorio
 DI Janne Puustinen, Metso Oyj
 tekn. yo Heikki Tapola, (opiskelijaedustaja), TTY
 DI Mika Uusi-Pietilä, Minutor Oy
 DI Leena Westlund, Nokia Oyj
 asiamies Juha Simell, valiokunnan sihteeri, TEK
 Sirkku Pohja, tekninen sihteeri, TEK

Järjestö- ja jäsenasiain valiokunta (JJV) kokoontui kertomusvuoden aikana yhdeksän kertaa. Valiokunnan toiminta rakentui pääosin hallituksen kärkihankkeen ”ylivoimaiset jäsenpalvelut” toteutuksen edistämiseen. Mm. TEKin uusituilla verkkosivuilla otettiin käyttöön palvelukokonaisuuksiin pohjautuva esitystapa. Työsuhdeneuvontapalveluiden saatavuutta edistettiin, ideoitui menestyksekkäästi työmarkkinatutkimuksen vastaajamäärien kasvattamista, sekä annettiin ideoita ja palautetta jäsentietojärjestelmän, TEK-paneelin ja TEK-lehden kehittämistyöhön. JJV paneutui myös valiokuntien toiminnan kehittämiseen.

Teknillisille aluseuroille järjestettiin neuvottelupäivä yhdessä TEKin kerhojen kanssa valtuuston kevätkokouksen yhteydessä Varkaudessa. Aluseurojen toiminnassa huomio kiinnitettiin alueelliseen vaikuttavuuteen ja jäsenhankintaan. TEKissä toimii 18 kerhoa. Kerhojen yhteenlaskettu jäsenmäärä vuoden lopussa oli yli 2 200.

Kerhojen tilaisuuksiin osallistui noin 3 300 henkilöä.

Suomen Matemaattikko-, Fysiikko- ja Tietojenkäsittelytieteilijäliitto SMFL:n opiskelijatoimintaa kehitettiin toimintavuonna. Jäsenmäärä kehittyi odotetusti ja oli toimintavuoden lopussa 2 231. SMFL:n esitemateriaalia uusittiin.

Kaikkiaan TEKin kenttäorgani-

TEKin KERHOT 2003

Akateeminen Teekkarikerho AATE
 Arkkitehtikerho
 Bioteknikan kerho
 DIAS-kilta
 Graafinen kerho
 Heinolan DiA-kerho
 Ilmailuinsinöörien kerho
 Insinöörien Rouvat ry
 Lounais-Suomen Tekniikan Akateemiset Naiset -Teknikens Akademiska Kvinnor i Sydvästra Finland (Aboa TEK)
 LVI-kerho
 Maanmittausinsinöörien kerho
 Naispolyteekkarit (Napoli)
 Organisaation kehittäjä ja suunnittelijat (KESSU)
 Rakentajain kerho
 TEKin Naisakatemia (TEKNA)
 Tiekerho (Traficoma)
 Turun DI-kerho
 Valmistustekniikan seniorit (MULJU)

PAIKALLISYHDISTYKSET 2003**VALTIO**

Kauppa- ja teollisuusministeriön Diplomi-insinöörit KTMDI ry
Puolustusvoimien Diplomi-insinöörit PVDI ry
Säteilyturvakeskuksen Insinöörinkunta ry
Työsuojeluhallinnon diplomi-insinöörit ry
Tekes TEK ry
Yliopistojen Laboratorioinsinöörit YLI ry
Ympäristöministeriön Tekniikan Akateemiset YTEK ry

virastoissa ja laitoksissa toimii lisäksi AKAVA-JS:n (JUKOn) paikallisyhdistyksiä, joiden toiminnassa TEKin jäsenet ovat mukana

KUNTA

Helsingin Teknillisen Oppilaitoksen DIA-kunta ry
Jyväskylän Teknillisen Oppilaitoksen DIA-kunta Jy TOL
Sairaalaafysikot ry
Tampereen Teknillisen Oppilaitoksen DIA-kunta ry
Turun Teknillisen Oppilaitoksen DIA-kunta ry

MUUT

Tieliikelaitoksen Diplomi-insinöörit

TEKin ALUESEURAT 2003

Jyväskylän Teknillinen Seura
Kajaanin Teknillinen Seura
Kanta-Hämeen Teknillinen Seura
Kokkolan Teknillinen Seura
Kuopion Teknillinen Seura
Kymenlaakson Teknillinen Yhdistys
Lahden Diplomi-insinöörit ja Arkkitehdit ry
Lapin Insinööri- ja arkkitehtiyhdistys ry
Lappeenrannan Teknillinen Seura ry
Oulun Teknillinen Seura ry
Pietarsaaren Teknillinen Seura
Pohjois-Karjalan Teknillinen Seura
Porin Teknillinen Seura
Raahen Teknillinen Seura
Rauman Teknillinen Seura
Savonlinnan Diplomi-insinöörit ja Arkkitehdit
Suur-Savon Teknillinen Seura
Tampereen Teknillinen Seura ry
Tekniska Klubben i Vasa
Turun Teknillinen seura
Vaasan Teknillinen Seura
Varkauden Teknillinen Seura
Vuoksenlaakson Teknillinen Seura

TEKin KERHOT 2003

Akateeminen Teekkarikerho AATE
Arkkitehtikerho
Biotekniikan kerho
DIAS-kiita
Graafinen kerho
Heinolan DiA-kerho
Ilmailuinsinöörien kerho
Insinöörien Rouvat ry
Lounais-Suomen Tekniikan Akateemiset Naiset -Teknikens Akademiska Kvinnor i Sydvästra Finland (Aboa TEK)
LVI-kerho
Maanmittausinsinöörien kerho
Naispolyteekkarit (Napoli)
Organisaation kehittäjät ja suunnittelijat (KESSU)
Rakentajain kerho
TEKin Naisakatemia (TEKNA)
Tiekerho (Traficum)
Turun DI-kerho
Valmistustekniikan seniorit (MULJU)

YTN:n YRITYSYHDISTYSRYHMÄ 2003

Tapio Eskelinen (pj.), Tapiola-ryhmän Esimiehet ja Asiantuntijat
Markku Risku, Metsan Ylemmät Toimihenkilöt ry
Petri Leppimäki, Teollisuuden Voiman Ylemmät Toimihenkilöt ry
Ole Löövi, Kvaerner Pulping Oy:n Ylemmät Toimihenkilöt ry
Veijo Pöyhönen, IVOn Ylemmät Toimihenkilöt ry
Petri Magnusson, Konsulttialan Ylemmät Toimihenkilöt ry
Esa Puukko, AvestaPolaritin Ylemmät Toimihenkilöt ry
Jouni Jaakkonen, Nordea-ryhmän Ylemmät Toimihenkilöt ry
Paavo Viitamäki, PI-Yhtiöiden Ylemmät Toimihenkilöt ry
Janne Rutanen, Nokia Salon Ylemmät Toimihenkilöt NSY

MUUT JÄSENRYHMÄT 2003

Sairaalaafysikot ry
Suomen Matemaatikko-, Fysikko- ja Tietojenkäsittelytieteilijäliitto SMFL
Suomen Suunnittelumaantieteilijöiden Liitto (SUM)

saation tilaisuuksiin osallistui vuoden aikana yli 10 000 henkeä.

Jäsenedut

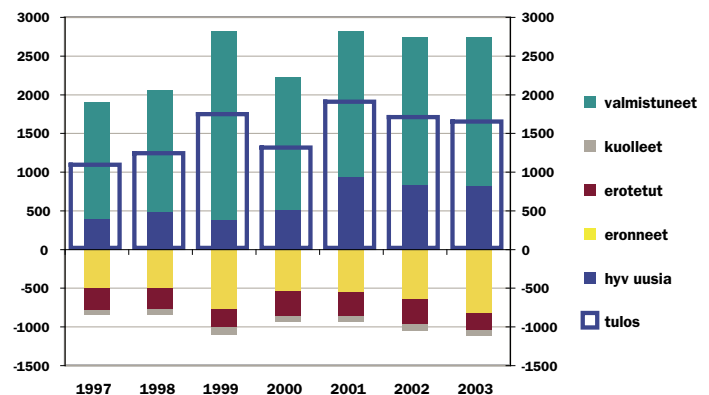
If-vakuutusyhtiön kanssa sovittiin jäsenen oikeusturvavakuutuksen ehtojen muuttamisesta siten, että enimmäiskorvausmäärä nousi noin 11.000 eurosta 20.000 euroon sillä edellytyksellä, että riita-asian käsittelyssä käytetään TEKin lakimiestä. Muuten maksimikorvausmäärä on 10.000 euroa.

TEK tilasi edelleen vuosijäsenilleen Talouselämä ja Tekniikka&Talous-lehdet. Opiskelijajäsenet voivat tilata Tekniikka&Talouden maksutta. Eläkeläisjäsenet saivat lehdet, jos maksoivat eläkeläisen jäsenmaksun.

TEKin palkansaajajäsenet olivat pääsääntöisesti vakuutettuina työtömyyden varalta IAET-kassassa. Kassan jäsenmaksun osuus TEKin jäsenmaksusta oli 36 euroa.

Yksittäisten yritysostoisten alennusten tarjoamisesta jäsenetuna päätettiin luopua, koska selvityksen mukaan niiden käyttö oli vähäistä etu-

jen hankkimisen ja ylläpidon aiheuttamiin kustannuksiin verrattuna. Ammatillisesti ja taloudellisesti merkittäviä vakuutus-, lehti- ja vastaavia etuja jatketaan.

TEK/vuosijäsenet, muutokset

Neuvottelutoiminta

Vuosi oli kaksivuotisen tulopoliittisen sopimuksen ensimmäinen vuosi. Sovitut työ- ja virkaehtosopimukset noudattivat vuoden 2002 joulukuussa solmitun TUPO-ratkaisun linjaa.

Tulopoliittinen sopimus

TUPO-sopimuksen palkankorotusten kustannusvaikutus vuonna 2003 oli 2,7 %, joka koostui maaliskuun alussa toteutetusta yleiskorotuksesta 28,39 €/kk, vähintään 1,8 %, 0,8 %:n liittoerästä sekä tasarvoerästä. Sopimus oli aiempaa prosenttipainotteisempi ja vastasi siten varsin hyvin YTN:n tavoitteita. TUPO-sopimukseen liittyi myös esityksiä työelämän kehittämisestä, ammatillisen osaamisen ylläpitämisestä ja kehittämisestä sekä työmarkkina-

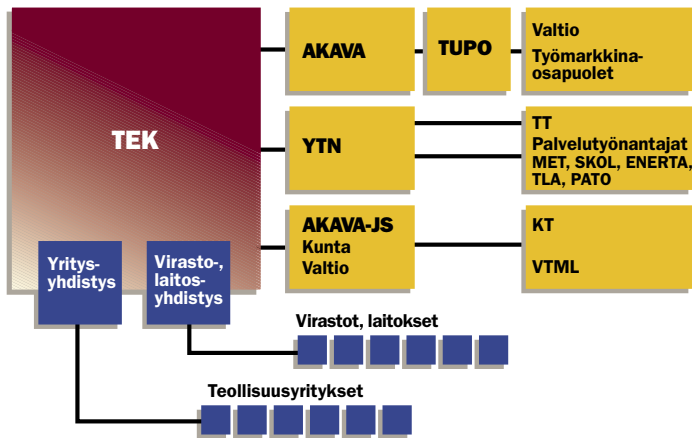
järjestöjen toimista ammattitaidon ylläpitämisen ja osaamisen edistämiseksi työpaikoilla.

Valtiovalta kytki sopimukseen mm. veroratkaisun, työllisyyttä edistäviä toimia, koulutuksen kehittämistä, työelämän ja perhe-elämän yhteensovittamista sekä työttömyysturvan kehittämistä.

TEKin asiamiehet toimivat AKAVAn edustajina seuraavissa TUPO-työryhmissä: ”Yhteistoimintamenettelyn kehittäminen ja työvoima- ja koulutuspoliittiset toimenpiteet” sekä ”Työelämän kehittämistä koskevat ns. TELKE-tutkimukset”.

Keskusjärjestötaso

Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton ja YTN:n välillä oli voimas-

sa TUPO-sopimuksen perusteella solmittu palkkapöytäkirja TT:n niiden jäsenyritysten osalta, joiden palveluksessa olevat ylemmät toimihenkilöt eivät kuulu erillisten työehtosopimusten piiriin. Pöytäkirjan perusteella maksettiin maaliskuun alussa 2,4 %:n yleiskorotus ja 0,3 %:n paikallinen järjestelyvaraerä.

Palvelutyönantajien (PT) ja YTN:n välillä oli voimassa vuoden 2002 marraskuun yleissopimus järjestöjen välisen yhteistoiminnan kehittämistä ja ylempiä toimihenkilöitä koskevan aktiivisen ja yksilöllisen työsuhteepolitiikan edistämisestä. Tämän sopimuksen hengessä jaettiin maaliskuun alun palkankorotukset työehtosopimusten ulkopuolisille ylemmille toimihenkilöille palvelualueilla.

Teollisuus

Teollisuudessa oli voimassa kaksivuotiset työehtosopimukset teknologiateollisuudessa (aiemmin metalliteollisuus), suunnittelu- ja konsulttialalla, televiestintä-, tietotekniikkapalvelu- ja tietoteollisuusaloilla sekä energia-alan työnantajayhdistyksen kentässä. Työehtosopimukset noudattivat tupon linjaa.

Teollisuuden Työnantajat TT:n kentän toiseksi suurin työehtosopimus YTN:n ja Teknologiateollisuus ry:n (ent. Metalliteollisuuden Keskusliitto MET) kanssa pohjautui tulopoliittiseen ratkaisuun. Palkkaratkaisu 1.3. perustui puhtaaseen 2,7 %:n suuruiseen yleiskorotukseen. Uusia tekstejä oli työsuojeluvaltuutettujen korvauksissa, yhteishenkilön työvälinekysymyksissä sekä irtisanomissuojasopimuksessa.

Liittojen välinen neuvotteluryhmä kokoontui vuoden aikana säännöllisesti. Metallin ja elektroniikkateollisuuden luottamusmiehille järjestettiin kaksi kaksipäiväistä koulutustilaisuutta. Alueellisia työehto-

sopimuskoulutustilaisuuksia järjestettiin seitsemällä paikkakunnalla. TEK osallistui myös MET:n ”Haastava tulevaisuuden työpaikka” -projektiin ja ”MET-haastamme”-kilpailun taustaryhmään.

Suunnittelualalla toteutettiin 1.3. palkankorotukset yleiskorotuksena suuruudeltaan 28,39 €/kk kuitenkin vähintään 2,7 %. Teksti-uudistukset olivat liukuvan työajan vapaana pitämisen määräyksien täsmäntäminen, työehtosopimuksen irtisanomisaikojen muuttaminen, kokeilu pienten työpaikkojen yhteisistä luottamusmiehistä, luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun oikeudet ammatillisen pätevyyden säilyttämiseen sekä oikeudet toimistovälineiden käyttöön ja alle neljän tunnin työvuorojen tarpeettoman käytön estäminen. Suunnittelualan luottamusmiehille järjestettiin yksi seminaari.

Energia-alan työnantajayhdistyksen Enertan sopimus noudatti tulopoliittista sopimusta. Maaliskuun palkankorotusten lisäksi toteutettiin syyskuussa 0,6 prosentin yleiskorotus. Uutuutena sopimuksessa oli porrastetut luottamusmiehen korvaukset. Neuvotteluryhmä kokoontui säännöllisesti vuoden aikana ja järjesti yhden sisäisen kehittämisseminaarin.

Tietoalan työehtosopimus 2003–2005 (Työnantajaliitto Allianssi TLA, vuoden 2004 alusta TIKLI) työehtosopimuksen palkankorotukset noudattivat TUPO-sopimusta. Palkankorotukset olivat 1.3. yleiskorotuksena 28,39 €/kk kuitenkin vähintään 2,8 %. Toimintavuoden aikana neuvoteltiin alalle uudesta tehtävien vaatavuuteen perustuvasta palkkajärjestelmästä, yleissopimuksen tekstin selkeyttämisestä sekä selvitetiin työehtosopimustekstien sukupuolivaikutuksia. Loppuvuodesta Eritysalojen toimihenkilö-

YKSITYISEN SEKTORIN VALIOKUNTA 2003

DI Kaisa Juva (pj), Kvaerner Power Oy
 DI Ari Anttila (vpj), Teollisuuden Voima Oy
 tekn. yo Joonas Grönlund, (opiskelijaedustaja 26.8.2003 saakka)
 DI Jaakko Halla
 DI Kristiina Hartikainen, Nokia Oyj
 DI Veli Hietalahti, Outokumpu Technology Oy
 DI Jouni Jaakkola, ABB Oy
 LUK Jyri Jämsä, Teamware Group Oy
 DI Jaakko Karas, Fortum Power and Heat Oy
 DI Jussi Kemiläinen, Wärtsilä Finland Oy
 tekn. yo Sampo Kokkonen, (opiskelijaedustaja 26.9.2003 alkaen)
 DI Kimmo Koskinen, Foster Wheeler Energia Oy
 DI Pertti Kosunen, Electrowatt-Ekono Oy
 DI Sami Liponkoski, UPM-Kymmene Oy Raflatac (TFIF:n edustaja)
 DI Pirjo Lundén, Tekla Oyj
 DI Jukka Orava, Net Hawk Oy (26.8.2003 saakka)
 Arkkite. Tapio Raji, Suunnittelukeskus Oy (SAFAn edustaja)
 DI Johanna Rintamäki, Metso Lokomo Steels Oy
 DI Reijo Salo, Honeywell Oy
 DI Jaakko Savola, Rautaruukki Oyj
 DI Elina Sillanpää, Metso Automation Oy
 DI Petri Takala, Nokia Oyj
 DI Heli Viik, UPM-Kymmene Oyj
 FM Taiju Virtanen, Allergia- ja astmaliihto (Ympäristöasiantuntijoiden keskusliitto YKL:n edustaja)
 DI Yrjö Taivainen, valiokunnan sihteeri, TEK

Yksityisen sektorin valiokunta (YV) kokoontui kertomusvuoden aikana kahdeksan kertaa. Valiokunnalle tehtiin toimintastrategia vuosille 2003-05. Hyvien kokemusten perusteella jatkettiin yhteis-seminaarien pitämistä Insinööriliiton TES-valtuuskunnan kanssa. Kevään seminaarin aiheena oli kv-edunvalvonta ja yritysyhdistystoiminnan kehittäminen. Toimikauden alussa järjestettiin uuden valiokunnan perehdyttämiskoulutus. Valiokunta otti kantaa palkkasuosituksiin ja yt-lain uudistamistarpeeseen. Lisäksi esillä oli vuosittaiset asiat, kuten TEKin toimintasuunnitelman kommentointi sekä eri alojen neuvottelutilanteiden seuranta ja kommentointi, vuonna 2003 erityisesti energia-ala.

KUNNAN VALIOKUNTA 2003

TkL Tapio Hölttä (pj), Helsingin kaupunki/HKL-Metroliikenne
 DI Anssi Narvala (vpj), Helsingin kaupunki/Suunnitteluvirasto
 Arkkitt. Reijo Ahtiainen, Espoon kaupunki/Tekninen keskus
 Arkkitt. Esko Hämäläinen, Lahden kaupunki/Tekninen virasto (SAFAn edustaja)
 DI Matti Ilveskoski, Tampereen ev.lut seurakuntayhtymä
 FL Tapani Korppi-Tommola, HUS
 DI Jorma Lehtonen, Nummi-Pusulan kunta/Tekninen toimisto
 DI Urpo Moisio, Kymenlaakson liitto
 FM Ari Pääkkönen, KYS
 DI Per-Erik Sjöholm, Helsingin kaupunki, Rakennusvalvontavirasto (TFIF:n edustaja)
 MMM Maija Venäläinen, Riihimäen kaupunki (YKL:n edustaja)
 DI Yrjö Taivainen, valiokunnan sihteeri, TEK

Kunnan valiokunta (KUV) kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Valiokunta on käsitellyt TS-koulutuspakettia, jota on valmisteltu yhdessä kuntatyönantajan kanssa. Paketti tulee valmistuttuaan KT:n nettisivuille. Valiokunta on käsitellyt useassa kokouksessa sairaalafysikoiden palkkauskäytäntää, joka päättyi erimielisyyteen niin paikallis- kuin keskusneuvottelussakin. Kiista viedään työtuomioistuimeen. Vuoden lopulla solmittiin KTN-JUKO -yhteistyösopimus parantamaan paikallista edunvalvontaa.

liitto ERTO yritti työtaistelu-uhalla saada neuvotteluoukeudet Keypro Oy:ssä ja yrityksen pois Allianssin so-

pimussektorilta. Tässä se ei kuitenkaan onnistunut. Metsäteollisuudessa noudatettiin

VALTION VALIOKUNTA 2003

TkL Matti Ropponen (pj), Opetusministeriö
 DI Timo Huhtaluoma (vpj), Ympäristöministeriö
 tekn. yo Timo Ahonen (opiskelijaedustaja)
 FK Martti Annanmäki, Säteilyturvakeskus
 DI Ilona Bärlund, Suomen Ympäristökeskus (TFIF:n edustaja)
 DI Hannu-Tuomas Kokko, Sosiaali- ja terveysministeriö/työsuojeluosasto
 FM Marja-Leena Komulainen, Ilmatieteen laitos (YKL:n edustaja)
 FM Maija Lakio-Haapio, Puolustusvoimat/Lentovarikko
 FM Antti Lauri, Helsingin yliopisto
 DI Antero Metso, Oulun yliopisto
 TkL Pekka Niemistö, Oulun yliopisto
 DI Pentti Puhakka, Kauppa- ja teollisuusministeriö
 TkT Ilkka Raatikainen, Vaasan yliopisto
 TkL Håkan Sandell, Teknologian tutkimuskeskus
 Arkkitt. Tuulikki Terho, Opetusministeriö (SAFAn edustaja)
 Arkkitt. Pertti Vesanto, Valtion asuntorahasto
 TKT Leena Yliniemi, Oulun yliopisto
 VT Kati Virtanen, valiokunnan sihteeri, TEK (15.8.2003 saakka)
 OTK Anja Helin, valiokunnan sihteeri, TEK (22.9.2003 alkaen)

Valtion valiokunta (VV) kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa. Valiokunnan kokouksissa on seurattu vuoden aikana edelleen palkkausjärjestelmäneuvottelujen etenemistä. Käyttöön otettujen järjestelmien vaikutuksista ja ongelmista on keskusteltu ja päätetty käyttää tietoa hyödyksi järjestelmien kehittämiseksi. Valiokunnan kokouksissa on kuultu alustuksia ajankohtaisista aiheista.

Valtion valiokunnan aloitteesta TEK aloitti hankkeen asiantuntijuus valtiolla. Joulukuun loppuraportista käy ilme se, että uusissa palkkausjärjestelmissä on ongelmana usein se, ettei asiantuntijauralla ole riittävästi portaita ja etenemismahdollisuuksia. Hanke suosittaa akavalaista yhteistyötä, koulutusta ja verkostoitumista asiaa eteenpäin vievinä tekijöinä. Valtion valiokunta päätti perustaa työryhmän tekemään konkreettisia esityksiä asiantuntijauran esille tuomiseksi.

palkankorotuksissa YTN:n ja TT:n välistä palkkapöytäkirjaa. Vuoden aikana koottiin ylempien toimihenkilöiden työehdot metsäteollisuudessa yhteen kirjaseen.

Liikenne- ja Erityisalojen Työnantajat LTY ry:n työehtosopimukset noudattivat TUPO-sopimuksen linjoja. Sopimusten neuvottelemineen siirrettiin AKAVA-JS:ltä YTN:lle.

Yrityskohtaiset työehtosopimukset noudattivat alojen liittotason sekä tulopoliittisen sopimusten linjoja.

Taloudellinen tilanne oli heikentynyt niin, että it-alalta alkaneet irtisanomiset ja lomautukset lisääntyivät vuoden aikana teollisuudessa. Suurimpina työvoiman vähentäjinä olivat mm. Nokia, Elisa ja Metso. Palkansaajaliitot reagoivat irtisanomisiin järjestämällä *Työn puolesta* -toimintapäivän 12.12.

Palveluala

Rahoitusallalla oli voimassa kaksivuotinen työehtosopimus. Sopimus uudistettiin marraskuussa tulopoliittisen sopimuksen linjausten mukaisesti. YTN:llä oli edustaja kaikissa työehtosopimustyöryhmissä.

PT:n tietoliikennealan työnantajaliiton TLA:n kanssa jatkettiin vuoden aikana ylempien toimihenkilöiden oman neuvottelujärjestelmän sekä työehtosopimuksen rakentamiseen tähtäviä neuvotteluja.

Toimintavuonna valmisteltiin esitystä Erityispalvelujen Työnantajaliitolle työehtosopimustekstiksi laboratorialle.

Kuntasektori

Kunnan sopimukset noudattivat TUPO-sopimuksen linjaa. Kuntasektorin palkkatasotutkimuksen (KUNPAS) perusteella uusiin virka- ja työehtosopimuksiin oli otettu mukaan palkkaohjelma varsinkin johtotehtävissä olevien palkkojen korjaamiseksi.

Kunta-alan alkuvuoden palkankorotukset 1.3. noudattivat yleistä linjaa. Teknisten sopimuksessa yleiskorotus oli 32,70 €/kk kuitenkin vähintään 2,11 %. Lisäksi korotettiin palkkaryhmien vähimmäispalkkoja ja jaettiin paikallinen 0,55 %:n järjestelyvaraerä. Osa seuraavan vuoden liittoerästä ja palkkaohjelman tuoma erä jaettiin 1.12. paikallisena järjestelyvararatkaisuna. TS-sopimukseen liitettiin uutuutena TS-opas, jonka neuvotteluryhmä oli kehittänyt aikaisempien opaiden, palkkafilosofian ja yleiskirjeiden pohjalta.

Kunnallisen yleisen työ- ja virkaehtosopimuksen 1.3. yleiskorotus

oli 2,0 %. Vähimmäispalkkoja tarkistettiin 0,5 % ja paikallista järjestelyvara käytettiin 0,6 %. Joulukuun alussa toteutettiin 0,3 %:n paikallinen järjestelyvara.

Toimintavuonna jatkettiin sairaalafysikoiden palkkaongelman ratkomista Kunnallisen työmarkkinalaitoksen kanssa. Neuvottelut päättyivät erimielisyyteen ja asian käsitteilyä jatketaan työtuomioistuimessa.

Teknisten sopimuksen neuvotteluryhmä kokoontui säännöllisesti vuoden aikana käsittelemään paikallistason soveltamis-ongelmia, sopimuksen käyttöönottoaikeuksia sekä sopimuksen kehittämistä. Sopimuskoulutusta varten kehitettiin nettipohjainen koulutusmateriaali.

Vuoden aikana järjestettiin kaksi kaksipäiväistä luottamusmiesskursia, joille osallistui myös Insinööriliitto IL:n, Luonnontieteiden akateemisten liitto LALin, Suomen Arkkitehti-liitto SAFAn ja Ympäristöasiantuntijoiden keskusliitto YKL:n edustajia.

Kuntateknisten paikallisen edunvalvonnan tehostamiseksi AKAVA-JS ja Tekniikan ja Peruspalvelujen Neuvottelujärjestö (KTN) allekirjoittivat syksyllä yhteistyösopimuksen.

Valtiosektori

Virka- ja työehtosopimukset noudattivat TUPO-sopimusta. Palkankorotuksen lisäksi sovittiin VALPAS-linjausten jatkamisesta sekä asetettiin useita työryhmiä työelämän kehittämiseksi.

Maaliskuun palkankorotukset toteutettiin 28,39 €/kk kuitenkin vähintään 1,8 %:n yleiskorotuksena. Lisäksi toteutettiin asteikkotarkistuksia. Virastokohtaisesti jaettiin 0,7 % liittoerästä ja tasa-arvoerä palkkaus-rakennemuudistuksiin.

AKAVA-JS järjesti kummi-asiamiehilleen palaveria ja koulutusseminaareja, joissa tarkasteltiin valtion palkkausjärjestelmämuutosten etenemisestä eri virastoissa sekä saatiin tietoa ajankohtaisista asioista.

Yhdessä JEAn kanssa järjestettiin kaksi kaksipäiväistä luottamusmiesskursia. Luottamusmiehet osallistuivat myös muiden liittojen, mm. Vakavan, kursseille. ”*Keppi ja Porkkana*”-tiedote lähetettiin jäsenille neljä kertaa toimintavuoden aikana.

Työmarkkinayhteydet

TEKin edustajat toimivat AKAVAn hallituksessa, toimikunnissa ja työryhmissä. Tärkeimmät käsitellyt asiat keskittyivät työelämän lainsäädännön uudistuksiin, valtakunnan tulevan hallituksen ohjelmatavoit-

teisiin sekä AKAVAn seuraavan neljän vuoden suuntaviivojen valmisteluun. TEK toimi aktiivisesti YTN:n hallinto- ja neuvotteluelimissä, taustaryhmissä ja yritysyhdistyksissä. Toiminnanjohtaja Heikki Kauppi toimi YTN:n puheenjohtajana. YTN:ssä käsiteltiin mm. alakohtaisia TES-neuvotteluita, valtakunnan tulevan hallitusohjelman tavoitteita sekä taloudellisen taantuman aiheuttamaan irtisanomis- ja lomautustilanteeseen varautumista.

TEK on Teollisuuden Palkansaajien jäsen. TP otti teollisuuspoliittisia kannanottoja, vaikutti valtakunnan hallitusohjelman elinkeinopoliittisiin osiin, järjesti seminaareja vapaakaupan ja EU:n laajenemisen vaikutuksista, työttömyysturvasta ja EWC-kysymyksistä.

Yhteistyö Toimihenkilöunioni TU:n kanssa jatkui vakiintuneesti. Puheenjohtaja- ja neuvottelujohdattajataso tapaamisia järjestettiin säännöllisesti. Liittojen asiamiehille järjestettiin yhteinen seminaari. Taustaryhmien yhteistyö oli tiivistä. Yhteistyötä tehtiin myös Myynnin ja Markkinoinnin Ammattilaiset SMKJ:n ja Tietoliikenneliitto TLL:n kanssa.

TEK toimi julkisen sektorin neuvotteluorganisaatio AKAVA-JS:ssa Julkisen Sektorin Esimiehet ja Asiantuntijat JEA ry:n kautta. JEAssa valmistettiin liittojen yhteiset linjaukset. TEKIn edustajat toimivat useissa AKAVA-JS:n elimissä sekä neuvotteluryhmissä. Kuntateknisten neuvotteluista ja sopimuksista huolehti AKAVA-JS:n tekniikan jaos, johon kuuluivat TEKIn, IL:n, SAFAn, LAL:n ja YKL:n edustajat. Ahvenanmaalla julkisella sektorilla toimivien jäsenten etua ajettiin Allmänna Gruppen inom AKAVA-Ålandin (DIFF, SEFE, TEK, SLML) kautta.

TEKillä on voimassaolevat yhteistyösopimukset SAFAn, YKL:n, Professoriliiton ja Ammattioppilaitosten insinöörien kanssa. Yhteistyötä STTK-laisten diplomi-insinööriryhdistysten kanssa hoidettiin tapauskohtaisesti. Tekniikan ja Peruspalvelujen Neuvottelujärjestön (KTN) kanssa jatkettiin tiivistä yhteistyötä neuvottelu- ja sopimustoiminnassa kunta- ja energia-aloilla.

Tuottavuustoiminta

TEK osallistui TT/YTN -tuottavuustyöryhmän toimintaan ja oli mukana Kansallisessa työelämän kehittämissuunnitelmassa ja Kansallisen tuottavuusohjelman projektien johtaja seurantarhmissä. TEKIn edusta-

ja toimi tuottavuusohjelman sihteeristössä. Ohjelma rahoitti useita tutkimusprojekteja ja järjesti seminaareja. Kansallinen työelämän kehittämissuunnitelma ja tuottavuusohjelma yhdistettiin vuoden lopulla yhdeksi työelämän kehittämissuunnitelmaksi TYKESiksi.

TT/YTN-tuottavuustyöryhmä järjesti syksyllä ”Ylempien toimihenkilöiden työsuuhdepäivä” -seminaarin yritysten henkilöstöjohtajille ja ylempien toimihenkilöiden yhteistyöhenkilöille.

Kansainvälinen työmarkkinatoiminta

TEK on Maailman metallin (International Metalworkers' Federation IMF) ja Maailman kemian (International Federation of Chemical, Energy, Mine and General Workers' Unions ICEM) jäsen. ICEM on mm. allekirjoittanut kemian- ja energia-aloilla globaalisti toimivien yritysten sekä näide muodostamien organisaatioiden kanssa työehtoja koskevia puitesopimuksia. Sopimusten määrä on kasvussa. Toiminta on painottunut verkostoitumiseen, sosiaalidialogiin ja ympäristökysymyksiin. IMF painottaa maailmanlaajusten yritysneuvostojen toimintaa. IMF:n piirissä toimii kolmisenkymmentä yritysneuvostoa. IMF on solminut kansainvälisiä konsernikohtaisia raamisopimuksia (International Framework Agreements, IFA). Vuoden lopussa TEK liittyi myös palvelu, suunnittelu- ja telealojen maailmanliiton Union Network Internationalin (UNI) jäseneksi.

Maailmanjärjestöjen lisäksi TEK on Eurooppatason Eurometallin (European Metalworkers' Federation EMF), Eurokemian (European Mine, Chemical and Energy Workers' Federation EMCEF) sekä palvelu-, suunnittelu ja telealojen liitto UNI-Euroopan (Union Network International Europe) jäsen.

TEK on edustettuna EMF:n hallituksessa ja tärkeimmissä komiteoissa. Toimintavuoden aikana käsitellyt asiat koskivat sosiaalidialogin alakohtaista kehittämistä, työaikalukemista, TES-neuvottelujen koordinoimista Euroopan tasolla sekä seuraavan neljän vuoden toimintaa. EMF:n kongressi kokoontui kesäkuussa. TEKIn aloitteesta toimintaohjelmaan otettiin mukaan työaikalukemien uudistamisvaatimus sekä ylempien toimihenkilöiden erityiskysymykset irtisanomistilanteissa.

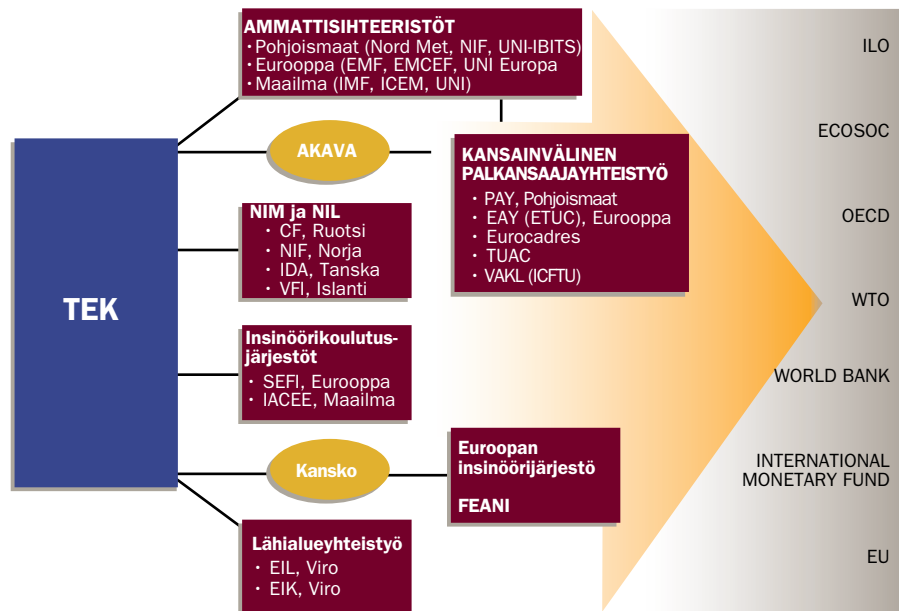
EMCEF käy alakohtaista sosiaalidialogia kemian ja metsäteollisuuden sopimussektoreilla. TEKIn aloitteesta on ammattisihteeristöissä aktivoitu yhteistoimintaa Euroopan ylempien toimihenkilöiden neuvoston EUROCADRESin kanssa. Lisäksi on aktivoitu toimintaa työaikalukemien uudistamiseksi. TEKIn aloitteesta ja vetovastuulla järjestettiin loppuvuodesta työaikalukemien uudistamista käsittelevä work shop, jossa valmistettiin tausta-aineistoa uudistamisesta käytävään sosiaalidialogiin. TEKillä oli edustaja EMCEFIn kautta EUROCADRESin hallituksessa. TEKIn edustaja toimi myös EMCEFIn ylempien toimihenkilöiden työryhmän puheenjohtajana.

Pohjoismaisella tasolla toimittiin Nordiska Metallissa sekä Nordiska Industriarbetarefederationen NIFissä. TEKillä on edustus NM:n ja NIFin hallituksissa. Kansainvälisessä toiminnassa toimittiin kiinteässä yhteistyössä suomalaisten liittojen kanssa. Yksityssektorin valiokunnan puheenjohtaja otti osaa Pohjolan metallin EU-luottamusmiessuunnitelman Brysselissä ja Luxemburgissa.

Eurooppatason kokousten valmisteluun ja asioiden ajamiseen valmistaututtiin ennen kokouksia pohjoismaisten liittojen kanssa. TEKIn edustaja johti Teollisuuden Palkansaajien kansallista EWC-yhteistyötä koordinoivaa ryhmää. TEKIn jäseniä on aktivoitu EWC-toimintaan sekä heille on järjestetty koulutusta mm. Teollisuuden Palkansaajien seminaareissa.

NILin (Nordiskt Ingenjörslösnemöte) toimintaan osallistuttiin sihteeristö-työskentelyssä sekä osallistamalla NILin kokoukseen Tukholmassa. Kokouksessa vaihdettiin kokemuksia irtisanomistilanteissa: Nokian ja Ericssonin tukipaketit, irtisanomis- ja lomautusmääräykset. Lisäksi keskusteltiin aiheesta *Insinööri työelämän, perhe-elämän ja stressin puristuksessa*. Sihteeristö kokoontui kaksi kertaa.

AKAVAn työelämän toimikunnan kautta vaikutettiin EU:n komission työskentelyyn sekä Euroopan tason neuvotteluihin EAY:n ja UNICEN välillä. AKAVAn kautta osallistuttiin KEY-yhteistyöhön.

Koulutus- ja työvoimapolitiikka

Toimintavuoden keskeisin tavoite oli vaikuttaminen koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaan vuosille 2003–2008. TEKin pitkäaikaisena tulostavoitteena koulutuksen kehittämisessä on ollut painopisteen siirtäminen määrästä laatuun. TEKin koulutuspoliittisessa ohjelmassa on arvioitu, että käytävissä olevilla resursseilla parhaita tuloksia tuottava aloituspaikkamäärä olisi 3 500 nykyisen yli 4 400 sijaan. Kehittämissuunnitelmassa aloituspaikkatavoite laskettiin 3 800:an. Sekä Teknillinen korkeakoulu että Tampereen teknillinen yliopisto laskivat omia aloituspaikkamääriään tavoitteena panostaa laatuun. Myös TEKin näkemykset koulutuksen ennakoimien kehittämisestä kir-

jattiin kehittämissuunnitelmaan.

Toinen keskeinen asia oli yliopistolain muutos ja yliopistojen kaksiportainen tutkintojärjestelmä. TEKin tavoitteena on, että tekniikan kandidaatin tutkinnosta tulee luonteeltaan välitutkinto. Tämä toteutui sekä kehittämissuunnitelmassa että yliopistolakiluonnoksessa. Yliopistolain muutos ja siihen liittyvä asetus tulee eduskunnan käsittelevän eduskunnan kevälistuntokaudella 2004.

Muita TEKin vaikuttamiskohteita olivat maan hallitusohjelma, budjetti, valtioneuvoston työllisysohjelma, AKAVAn suuntaviivat 2004–2007 ja selvitys aikuisopiskelun maksuista.

TEKin antoi yhdessä kymmenen

akavalaisen järjestön kanssa kannanotton, jossa vaadittiin julkisen tutkimus- ja innovaatorahoituksen lisäämistä valtion tiede- ja teknologia-neuvoston esitysten mukaisesti.

TEK vaikutti antamalla lukuisia lausuntoja ja kannanottoja. TEK järjesti erilliset kehittämissuunnitelmaseminaarit AKAVAn ja sen jäsenjärjestöjen edustajille, TT:n edustajille ja ylioppilaskunnille, ja piti yhteyttä kansanedustajiin. TEK toimi opetusministeriön koulutustoimikunnissa ja teki tiivistä yhteistyötä teknillisten yliopistojen ja niiden ylioppilaskuntien kanssa.

Tiedotusta tehostettiin järjestämällä tilaisuus koulutustoimittajien yhdistykselle. TEKin lausunnoista ajankohtaisiin koulutuspolitiikan kysymyksiin julkaistiin viisi tiedotetta. Koulutuspolitiikan lausunnot julkaistaan heti hyväksytyiksi tultuaan TEKin nettisivuilla. TEKin koulutuspolitiikan lehtileikkeet lähetetään koulutusvaliokunnan lisäksi ylioppilaskunnille.

TEK suosittelee -koulutustarjontin valmisteltiin tulevaa käynnistystä varten. Uusi jäsenpalvelu avataan osana palvelupalettia vuoden 2004 aikana. Ensimmäiset ”TEK-kurssit” pilotoidaan keväällä 2004. TEK osallistui aktiivisesti jäsenkunnalle soveltuvan koulutuksen kehittämiseen mm. IT-FEC ja Edu-Tele-projekteissa, TKK:n aikuisopiskelutöimikunnassa sekä yhteistyössä täydennyskoulutuskeskusten, Tieturin ja AEL-Inskon kanssa. TEK osallistui SEFIN (insinöörien eurooppalainen koulutusjärjestö) kansainvälisiin seminaareihin, ja osallistui FEANin (Euroopan insinöörijärjestöjen liitto FEANI) täydennyskoulutustyöryhmän työhön.

Vuonna 2003 FuturEng-hankkeessa valmistui DI Johanna Naukarisen tekemä tutkimus tekniikan alan oppimisympäristöistä Suomessa. TEK osallistui Sähkö, elektroniikka- ja tietoteollisuuden keskusliiton (SET) koordinoimaan ESR-rahoitteiseen Mirror-projektiin. Projektin tavoitteena on lisätä naisten määrää erityisesti metalli- ja elektroniikka-aloilla.

Urapalvelut, TEK-Rekrytointi ja kansainvälistymispalvelut

Toimintavuonna ammattikunnan työllisyystilanne heikkeni selvästi. Urapalveluiden, out placement-toi-

mintojen, kansainvälistymispalveluiden sekä omaehtoisen työllistymisen ja harjoittelun tuen tarve korostuivat työttömyyden uhatessa ja yt-neuvottelujen yhteydessä. Uudellamaalla Omaehtoisen työllistymisen tuki käynnisti Euroopan Unionin sosiaalirahaston tukemana IDEA – *työtä innovatiivisesti* -projektin.

Urapalvelujen asiakasmäärät kasvoivat vuonna 2003

Urapalvelut palvelivat jäseniä leivottomassa työmarkkinatilanteessa. Toimintavuoden aikana jäsenille tarjottiin työnhakuun, urahallintaan ja ammatilliseen kehittämiseen liittyviä palveluja. Palvelutoiminnan tavoitteena oli työllistymisen edistäminen ja tukeminen etenkin irtisanomistilanteisiin liittyen sekä kaiken kaikkiaan jäsenten työmarkkina-arvon ylläpitäminen ja parantaminen.

Keskeisimpiä toimintamuotoja olivat tiedonvälitys, henkilökohtainen ohjaus, uratilaisuuksien järjestäminen sekä luennointi TEKin ja muiden yhteisöjen järjestämissä tilaisuuksissa.

Urapalvelujen www-sivut tavoittivat laajenevan jäsenkunnan. Tiedonhaun helpottamiseksi TEKin sivustolle luotiin Työelämätilanteet-portaali. Portaalissa jäsenille tyypillisimpien työelämätilanteiden alta löytyvät kuhunkin tilanteeseen sopivat TEKin tarjoamat pal-

KOULUTUSVALIOKUNTA 2003

DI Kirsti Miettinen (pj), Sähkö-, elektroniikka ja tietoteollisuus SET
 DI Juhani Rautiainen (vpj)
 DI Kati Aaltonen, Eimo Oy
 DI Lotta Forssell, Fortum Markets Oy
 FT Gunnar Graeffe, Tampereen teknillinen yliopisto
 TKL Raimo Hyvönen, Turun ammattikorkeakoulu
 DI Jari Jokinen, Permanent Representation of Finland to the EU
 TKT Matti Juhala, TKK, Autotekn.lab.
 DI Merja Juolahti
 tekn. yo Maria Leppänen, TTY (opiskelijaedustaja)
 DI Jaakko Kujala, Sulzer Pumps Finland Oy
 DI Casper Lassenius, Tekniska Högskolan Sober IT (TFIF:n edustaja)
 DI Kaisu Miettinen, POHTO Oy
 tekn. yo Kari Hankia, LTY (opiskelijaedustaja)
 DI Auli Nevantie, TTY/Edutech
 DI Tapio Nikula, Keski-Uudenmaan ammattikoulutusyhtymä
 tekn. yo Juhani Nokela, TKY (opiskelijaedustaja)
 TKT Veli-Pekka Nurmi, Länsi-Suomen Lääninhallitus
 Prof. Veikko Porra, TKK Sähkö- ja tietoliikennetekniikan os.
 DI Ensio Ruotsalainen, IBM Global Services
 TkD Mats Rönnholm, Åbo Akademi (TFIF:n edustaja)
 DI Katriina Schrey-Niemenmaa, Espoon-Vantaan teknillinen ammattikorkeakoulu
 TKL Erja Sipilä, TTY, Elektroniikan laitos
 DI Kimmo Soini, Finnair Oy
 DI Teemu Vihinen, Helsinki Media
 DI Jukka Mäkelä, sihteeri, TEK
 Sanna-Katri Räikkönen, kokoussihteeri, TEK

Koulutusvaliokunta (KOV) kokoontui vuosisuunnitelmansa mukaisesti seitsemän kertaa. Koulutusvaliokunta teki suunnitteluseminaarissa toimintasuunnitelman vuosiksi 2003–2005, joka toimitettiin TEKin hallitukselle. Koulutusvaliokunta valmisteli kahdeksan TEKin lausuntoa ja kannanottoa. Tärkeimpiä asioita olivat koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma vuosille 2003–2008, yliopistolaki, valtion budjetti 2004 ja hallitusohjelma.

KOV perusti TEKin hallituksen kärkihankkeeseen erillisen aikuisopiskelutöimikunnan. Työryhmä valmisteli TEK-kursseja, TEKin koulutustarjontia ja kommentoi Osaaminen kehittäminen -tutkimusta.

Tilastoa

1. Uratilaisuuksien määrä: 29
2. Osallistujia: 834 henkilöä (toteutuma osallistujamäärässä 167 % suhteessa asetettuun tavoitteeseen)
3. Uratilaisuuksien palaute arvioituna asteikolla 1 – 5
 - kannatti osallistua 4,44 (tavoite 4,0)
 - sai hyödyllistä tietoa 4,21 (tavoite 4,0)
 - arvio kouluttajasta 4,39 (tavoite 3,5)
4. Uratyökalu ja www-sivujen kävijät: Urapalvelujen pääsivulla (jäsenystartituksen takana) oli keskimäärin 2 100 kävijää kuukaudessa. Uratyökalua käytettiin vuoden mittaan yli 1 000 kertaa ja vuoden lopussa oli 379 tallennettua uraprofiilia.
5. Henkilökohtaisten neuvottavien määrä 390
6. Asiakasmäärien kasvu vuoteen 2002 verrattuna 48 %.

velut. Uratyökalun käyttäjämäärät lisääntyivät.

Henkilökohtaista neuvontaa annettiin jäsenille puhelimitse, sähköpostilla ja sovittujen tapaamisten aikana. Jäsenen utililanteen mukaan neuvonnassa käytiin läpi eri asioita: oman osaamisen analysointi, tulevaisuuden uravaihtoehtojen arviointi, työnhakudokumenttien työstäminen, työnhakukanavien kartoittaminen sekä oman osaamisen kehittämisen mahdollisuudet. Asiakasmäärät lisääntyivät voimakkaasti vuoden aikana olleen 390 henkilöä (270 v. 2002). Neuvontaa hakivat hyvin erilaisissa utililanteissa olevat jäsenet. Heidän joukossaan oli paljon irtisanottuja henkilöitä.

Toimintavuoden aikana järjestettiin 29 utililaisuutta eri puolilla Suomea. Tilaisuuksia järjestettiin myös uusilla paikkakunnilla. Suurin osa tilaisuuksista oli pienryhmille tarkoitettuja iltatilaisuuksia. Niissä käsiteltiin työllistymiseen liittyviä teemoja sekä aiheita, joista saattoi löytää uusia ratkaisuja omiin utililanteisiin. Tilaisuuksiin osallistui 834 jäsentä. Tilaisuuksissa kerätty palaute hyödynnettiin urapalvelujen toiminnan kehittämisessä ja tulevien utililaisuusien suunnittelussa. Lisäksi järjestettiin ja toteutettiin YTN-yhteistyönä infota irtisanotuille yritysten tiloissa.

Omaehtoisen työllistymisen tuki OTTY ry:n kautta järjestettiin työttömille ja työttömyysuhan alaisille jäsenille räätälöityjä tilaisuuksia sekä tarjottiin työllistymistä tukevat toimintatilat. Toimintavuoden aikana toimitilat muuttivat ja laajentuivat. Loppuvuodesta käynnistettiin ESR-rahoitettu projekti työnhaun edistämiseen.

Jäsenille tiedotettiin *Osaamisen kehittäminen 2003* -kyselytutkimuksen tuloksista tarkoituksena välittää tietoa osaamisen kehittäminen tärkeistä ja vallitsevista käytännöistä. Kysely oli osa TEKin hallituksen kärkihanketta. FEANin CPD (Continuing Professional Development) -ryhmän kautta saatiin tietoa Euroopan tason insinöörien osaamisen kehittämisestä.

Palvelujen tuottamisessa hyödynnettiin entistä paremmin koko TEKin toimiston osaamista. Vuoden aikana toimittiin yhteistyössä muiden liittojen sekä korkeakoulujen vastaavien palvelutoimintojen kanssa. Jatkettiin verkottumista yritysten henkilöstöhallinnon edustajien kanssa. Osallistuttiin lisäksi erilaisiin töihin ja uraan liittyviin projekteihin esim. TiNA-projektin Työelä-

mävalmennus-koulutuksen suunnitteluun ja toteutukseen. TiNA – Tietoteollisuuden naiset on Etelä-Suomen lääninhallituksen ja Euroopan sosiaalirahaston rahoittama projekti vuosille 2003–2005. Projektin tavoitteena on tutustuttaa tyttöjä tekniikan opintoihin eri koulutusasteilla sekä tukea naisten tekniikan opiskelua ja työelämään siirtymistä.

TEK-Rekrytointi

Vuoden tärkein projekti oli edellisvuonna aloitetun uuden jäsentietojärjestelmän tekeminen. Palvelussa korostui työttömien tai työttömyysuhan alaisten jäsenten työnhaku- ja työttömyysturvaneuvonta. Työntantajien toimeksiantojen määrä väheni. Vaikka työttömien työnhakijoiden määrä lisääntyi jonkin verran, oli valtaosa työnhakijoista edelleen työssä olevia jäseniä.

Jäsenet:

Jäsenkontaktit olivat valtaosin työnhaku- ja työttömyysturvaneuvontaa puhelimitse, sähköpostitse sekä tapaamisia TEKin toimistolla ja erilaisissa tilaisuuksissa. Rekrytointimessuilla annettiin yleistä jäsenneuvontaa ja hankittiin uusia jäseniä opiskelijoista. Opiskelijajäsenille annettiin työnhakuneuvontaa myös luentomuodossa. Yhteydenottoja tuli runsaasti myös TEKin ulkomaalaisilta jäseniltä.

Jäsentietojärjestelmä:

Uusi tietojärjestelmä valmistuu alkuvuodesta 2004. Järjestelmää tehtiin yhdessä sen toimittajan Novo Oyj:n ja testattiin Adage Oy:n käytettävyyssiantuntijoiden kanssa. Järjestelmään sisältyvät uuden ominaisuudet parantavat TEK-Rekrytoinnin käytettävyyttä oleellisesti ja mahdollistavat sekä jäsenettä työnantajamäärien huomattavan nousun.

Markkinointi:

TEK-Rekrytoinnin voimallisempi markkinointi jäi odottamaan uutta tietojärjestelmää. Palvelua kuitenkin mainostettiin sekä jäsenille että työnantajille, lähinnä lehti-ilmoituksilla ja näkymällä eri tapahtumissa. Molempia kohderyhmiä tavoiteltiin omilla ilmoituksilla TEK-lehdessä, Talouselämässä sekä Tekniikka&Taloudessa. Talentumin teettämässä ilmoitustutkimuksissa TEK-Rekrytoinnin mainos sai positiivisen arvon. Erityisesti kohderyhmään kuuluvat tunnustivat palvelun ja arvioivat siitä olevan hyötyä. Työntantajien tavoittaminen tapahtuu te-

Tilastoa

- uusia työnhakijoita 855, joista 133 työttömänä
- työnhakijoita vuoden lopussa 1 160
- työttömiä työnhakijoita 18 %, opiskelijoita 19 %
- avoimia työpaikkoja 321
- CV-hakuja 121
- hakijoiden CV:itä lähetetty työntantajille 643 kpl
- avoimia työpaikkoja eniten it-alalta, myynnistä ja markkinoinnista, sähkö- ja tietoliikennetekniikan, kemia- ja prosessitekniikan sekä kone- ja energiatekniikan aloilta
- www-sivujen pääsivulla käytiin 42 805 kertaa
- työnhakijat kävivät täyttämässä työnhakulomakkeen 3 365 kertaa (luvussa mukana myös uudet hakijat, jotka täydensivät tai korjasivat tietojaan)
- avoimia työpaikkoja käytiin katsomassa yhteensä 4 845 kertaa.

Tilastoa

	käyntejä
- Kansainvälistymispalvelut, jäsentarkistussivu	2 953
- Töihin Eurooppaan - millä ehdoilla?	15 660
- Töihin Yhdysvaltoihin ja Kanadaan - millä ehdoilla?	4 083
- Paluumuuttajan opas	1 505

Muutenkin korostettiin verkostojen merkitystä kansainvälistymisessä, mm. työvoimaviranomaisten EURES-sivustoa ja Suomen Akatemian valmistelemaa Euroopan komission tutkijoiden liikkuvuusvisiota. Jäsenet tuntevat verkostot vielä huonosti, vaikka ne sisältävät juuri sitä tietoa, jota he tarvitsevat ulkomaille töihin lähtiessään.

Paluumuuttajan opas päivitettiin. Verkkoersion lisäksi siitä julkaistiin 300 kappaaleen painos. Oppassa kerrotaan mm. paluumuuton asiakirjoista, paluusta Suomen sosiaaliturvaan, työsopimuksen tekemisestä, kotimaan palkkatasosta, työnhaun kanavista ja TEKin palveluista paluumuuttajalle.

Myös TEKin julkaisu *Töihin Yhdysvaltoihin ja Kanadaan - millä ehdoilla?* päivitettiin toimintavuoden aikana.

Kansainvälistyvä tekkiläinen -utililaisuuksia järjestettiin kaksi, ja niihin osallistui 50 jäsentä.

Teekkarista diplomi-insinööriksi -hanke

Oulun yliopiston teknillisen tiedekunnan kanssa järjestettiin yhteistyössä paluutilaisuus, johon osallistui 50 pitkään opiskellutta teekkaria. Yhteensä paluutilaisuuksiin on osallistunut yli 250 teekkaria. TEK-lehdessä julkaistiin valmistumiseen kannustavia artikkeleita ja internetsivujen ylläpitoa jatkettiin. Vuoden 2004 alusta on eräin edellytyksin mahdollista jatkaa keskeytyneitä opintoja työvoimakoulutuksena. TEK tiedotti jäsenilleen uudesta mahdollisuudesta. Koulutukset käynnistynevät laajemmin vuonna 2004.

Teekkarin Työkirja

TEK julkaisi yhteistyössä teknillisten yliopistojen ja tiedekuntien kanssa 11. kerran *Teekkarin Työkirja* -julkaisun tukemaan teekkariharjoittelua. Teekkarin Työkirja julkaisiin myös sähköisenä TEKin www-sivuilla.

hokkaimmin henkilökohtaisesti. Lisäksi työnantajat tavattiin messuilla, joista tärkein oli henkilöstöalan ammattilaisten *Uudista ja uudistu* -messut syyskuussa. Messukontaktit poikivat useita toimeksiantoja.

Kansainvälistymispalvelut

Jäsenten yhteydenotot liittyivät ulkomailla työskentelyyn, ulkomaan työnhakuun ja paluumuuttoon. Kansainvälistymispalveluiden verkkosivuja päivitettiin ja linkkejä muihin tietolähteisiin lisättiin. Ulkomailla työskenteleville TEKin jäsenille suunnatun tutkimuksen tuloksia hyödynnettiin edelleen kansainvälistymispalveluiden kehittämisessä. Selvityksen mukaan jäsenet kaipaavat TEKiltä monipuolista tietoa onnistuneen ulkomaantyöskentelyn varmistamiseksi.

Ulkomaan työnhaun kyselyjen määrä kasvoi jonkin verran. Jäsenet ovat kuitenkin realistisia ulkomaan työhaussa ja tuntevat esim. tiukat kielitaitovaatimukset hakeuduttaessa eurooppalaisiin asiantuntijaorganisaatioihin. TEKin jäsentietojärjestelmää kehitettäessä huomioitiin kansainvälisten työpaikkojen hankkiminen TEK-Rekrytointiin.

EUROCADRESin Mobilnet-projekti jatkui toimintavuoden aikana. Verkoston yhteistyönä toteutettiin uusi portaali, joka sisältää tietoa vapaan liikkuvuuden periaatteista EU:ssa ja työskentelyyn liittyvää tietoa kaikista 15 jäsenmaasta. Portaaliiin on linkki TEKin verkkosivuilta.

Oikeudelliset palvelut

Työelämään liittyvässä lainsäädännössä tapahtui useita merkittäviä muutoksia toimintavuoden aikana.

Työturvallisuuslaki tuli voimaan 1.1.2003. Laissa työpaikan haitta- ja vaaratekijöinä pidetään perinteisten koneisiin ja laitteisiin liittyvien tapahtumien lisäksi työn henkistä kuormittavuutta, väkivallan uhkaa, häirintää ja muuta epäsiällistä kohtelua. Ylempien toimihenkilöiden näkökulmasta henkisen työsuojelun kysymykset ovat keskeisimpiä.

1.1.2003 tuli myös voimaan laaja työvoimapolitiikan uudistuspaketti. Kokonaisuus piti sisällään muun muassa työvoimapalvelulain, työtömyysturvalain, työmarkkinatuesta annetun lain ja työllisyyslain uudistamisen.

Työeläkeuudistuksen päälinjat lyötiin loppuun jo vuoden 2002 aikana. Uudet lait astuivat voimaan kuitenkin vasta 1.1.2005. Uudessa mallissa eläkepalkka perustuu koko työsuhteen aikaisiin ansioihin ja työeläkettä karttuu 18-vuotiaasta saakka. Vastaisuudessa myös opiskelualjalta ja erältä muilta palkattomilta jaksoilta kertyy eläkettä. Uudistuksen vaikutukset ovat kiinnostaneet etenkin iäkkäämpiä jäseniä.

Toimintavuonna työ vuosilomalaain uudistamiseksi jatkui. Työskentelyn lähtökohdaksi oli, ettei vuosilomaa kertymisen kajoa. Uudistuksessa pyritään löytämään tapa, joka vanhaa lakia paremmin huomioi epätyypillisten työsuhdemuotojen lomakertymän. Uudistustyön pitäisi valmistua vuonna 2004.

Vuoden aikana on myös irtisanomissuojan parantaminen ollut vahvasti esillä. Yhteistoimintalain muuttamista on käsitelty ”Yhteistoimintamenettelyn kehittäminen sekä työvoima- ja koulutuspoliittiset toimenpiteet” -työryhmässä, jossa on ollut TEKin lakimies asiantuntijajäsenenä. Työryhmän työ päättyi helmikuussa 2004. Tulokset jäivät vähäisiksi. Lisäksi yhteistoimintalain kokonaisuudistusta valmisteleva komitea on loppuvuodesta aloittanut työnsä. Palkansaajapuolen nk. partisihteeri tulee YTN:n piiristä.

Työsuhteen päättymistä koskevat kysymykset säilyivät koko toimintavuoden ajan jäsenneuvonnan keskeisimpänä ongelmaryhmänä. Yrityksissä käytiin laajalti yhteistoimintaneuvotteluita, jotka johtivat useisiin irtisanomisiin ja lomautuksiin.

Jäseniä tuettiin toimintavuoden aikana yli 250 yhteistoimintaneuvottelussa. Oikeudelliset palvelut -yksikkö tarjosi neuvottelutukea keskusjärjestö- ja työpaikkatason sekä yksilöllisen sopimustoiminnan alueilla. Yksikön resurssit lisättiin yhdellä lakimiehellä. Tästä huolimatta yksikön työpaine oli koko toimintavuoden ajan kova. Vuoden aikana henkilökohtaista oikeudellista neuvontaa annettiin noin 12 500 palvelutilanteessa.

Lisääntyvää yksilöllistä neuvontatarvetta liittyi myös kotimaisten ja kansainvälisten työsuhteiden laatimiseen ja tulkintaan. Tapauksien monitahoisuus teki neuvonnan haasteelliseksi. Yhä useammat yritykset tarjoavat työsuhteen osaksi sopimuksia, joissa työntekijä on määrära sitoa yrityksen arvoihin ja laajoihin liikesalaisuus- ja kilpailukiellomääräyksiin. Myös yhtiöittämiseen ja liikkeen luovutukseen liittyvät oikeudelliset kysymykset olivat paljon esillä samoin kuin työsuhteen ehtojen yksipuoliset muuttamiset heikompaan suuntaan.

TEKin lakitietosivut olivat vilkkaassa käytössä ja sähköpostipäivitys tuotti yksikön vastattavaksi viikottain useita kymmeniä kysymyksiä. Koulutustilaisuuksia järjestettiin jäsenkunnalle työoikeuden, yritystoiminnan ja neuvottelutaidon kysymyksistä, jolloin erityisesti kiinnitettiin huomiota työsuhteen tekoon. Lisäksi luottamusmiehillä ja luottamusvaltuutetuilla järjestettiin runsaasti koulutusta.

Toimintavuoden aikana tehtiin TEKin internetsivuilla *Työelämän palvelutilanteet* -sivusto, joka käsittelee työuran eri vaiheita neuvontakokonaisuuksina.

Yrittäjäjäsenet käyttivät runsaasti TEKin oikeudellisia palveluita. Eniten neuvonnassa olivat esillä yritysten perustamiset, yrittäjän työttömyysturva, erilaisten sopimusten teko ja yritysten henkilöstöasiat. Vuoden aikana ilmestyi myös yrittäjäopas.

Paluumuuttajan opas. Tietopaketti Suomeen palaavalle TEKin jäsenelle
Riitta Vierros – Leena Simonsen
Julkaisija: TEK, 24 s.

Ulkomailla työskentelyn jälkeen kotimaahan kutsuu taas. Miten Suomeen paluu onnistuu, onko työpaikasta tietoa, mistä asunto, entä lasten koulu? Mieleissä on tuhat ja yksi asiaa, jotka pitäisi hoitaa ja joista pitäisi ottaa selvää. TEKin julkaisema Paluumuuttajan opas vastaa monien kysymyksiin ja opastaa oikeille tiedonlähteille. Kirjan esittelee paluumuuttajalle ytimekkäästi suomalaisen sosiaaliturvan, kertoo työnhaun ja työsuhteen solmimisen kikat ja maahan tuodun auton verotuksen uusimmat kiemurat.

Teekkarin työkirja - Yritystieto 2004
Eero Holmila
Julkaisija: TEK, 98 s.

Teekkarin oivallinen työkalu harjoittelu- ja harjoittelupaikkaa haettaessa. Opasta on julkaisut vuodesta 1994 alkaen (11. vuosikerta) TEKin, teknillisten korkeakoulujen ja tiedekuntien yhteistyönä. Sisältää yritysesittelyjä, harjoittelukokemuksia, tietoa harjoittelusta, laajat ohjeet työnhausta sekä nettirekrytoinnista. Yritystieto-osa sisältää n. 200 yrityksen tiedot vuoden 2004 teekkaritarpeesta.

Töihin Yhdysvaltoihin ja Kanadaan - millä ehdoilla?
Riitta Vierros
Julkaisija: TEK, 48 s.

Kirja antaa perustiedot Yhdysvaltojen ja Kanadan työskentelyolosuhteista ja selvittää maiden sosiaaliturvaa. Työsuhteen ehdot on käsitelty pääpiirteittäin, molempien maiden työnhakukanavat on kerrottu myös lyhyesti. Lisäksi on huomioitu perheen asemaa, asumisen kustannuksia ja lasten koulunkäyntimahdollisuuksia. Oppaasta on haluttu tehdä helpokäyttöinen ja yleispätevä hakuteos, joka sisältää myös tärkeimmät yhteystiedot ja internetosoitteet. Liitteenä uusittu ulkomaan työsuhteen malli. Toinen, uudistettu painos.

Ulkomaantyöopas

Ralf Forsén – Helena Lamponen – Katriina Vierula – Ari Kiiras – Taru Turunen – Heikki Meskanen
Julkaisija: YTN, 36 s.

Kirja on tarkoitettu juridiseksi oppaaksi selvittämään ulkomaille muuttoon ja ulkomaan työsuhteen liittyviä asioita. Opas auttaa löytämään ne virastot, laitokset ja yhteisöt, joista vieraaseen maahan siirtyvä saa lisätietoja. Opasta täydentää erillinen ulkomaantyösopimusmalli. Opas on myös ladattavissa pdf:nä TEKin sivuilta.

Yrittäjän opas

Jarkko Kotamäki – Heikki Meskanen – Juha-Matti Moilanen – Riitta Saarikoski – Markus Sädevirta
Julkaisija: YTN, 68 s.

Opas antaa tietoa yrityksen perustamiseen liittyvästä menettelystä, sosiaaliturvasta, vakuutuksesta, verotuksesta ja muusta huomionarvoisesta siirryttäessä työntekijästä yrittäjäksi. Sisältää myös ajantasaistetun katsauksen tärkeimmistä työelämäkysymysten kohdista, joita yrittäjä työnantajana joutuu ottamaan huomioon. Loppuun koottu laaja osoitehakemisto sekä asiakirjamallit. Huom! Kirjaa on rajoitetusti saatavana ja se on tarkoitettu vain liittojen jäsenten käyttöön. Kirjan voi ladata myös TEKin sivuilta.

Teknologiatoiminta

Vuoden alussa hallitusneuvotteluihin liittyen TEK otti kantaa julkisen t&k-panostuksen lisäämiseksi ja ilmaisi tukensa valtion tiede- ja teknologianeuvoston linjaukselle.

Teknologiabarometrin kehittyä jatkui yhteistyössä VTT:n kanssa. Edellisvuonna tehdyn toimeksiantosopimuksen mukaisesti barometrikonseptin prototyyppi valmistui kesällä. Tutkimuskokonaisuus toteutettiin kokonaisuudessaan loppuvuoden aikana. Tulosten analyysi ja hankkeen julkistus tapahtuvat vuoden 2004 puolella.

Hallitusohjelman ”Innovatiivisuus menestystekijäksi” -kärkihankkeen puitteissa koottiin yhteenveto maan eri puolilla tehdyistä alueellista teknologiastrategioista. Kyseessä on tiettävästi ensimmäinen julkaisu joka antaa valtakunnallisen kokonaiskuvan aiheesta. Osana kärkihanketta TEKin teknologia- ja innovaatioalaa käsittelevää www-sivustoa täydennettiin linkistöllä keskeisten toimijoiden sivuille.

Valtuuston kevätkokouksen yhteydessä järjestettiin Varkaudessa alueellisesti vahvojen teollisuus- ja teknologiayritysten kansainvälistymiskehityksen problematiikkaa käsittelevä seminaari. Samassa yhteydessä julkistettiin ”*Knowledge Management ja alueellinen innovaatio toiminta*” -hankkeen kolmen aieman tutkimuksen yhteenvedon raportti ”*Tulkintoja kaupunkiseutujen kehityksestä ja kehittämisestä*”. Aineistosta työstettiin CD-julkaisu yhteistyössä OPM:n kanssa. Loppuvuodesta valmistuivat hankekokonaisuuden viimeisimmät yritysverkostojen ja tietämyksenhallintaa käsittelevät osaprojektit.

Talentum Oyj:n insinööreille suunnattu ammattikirjallisuuden julkaisusarja käynnistyi.

Teknologiapoliittiseen päätöksentekoon vaikutettiin osallistumalla Tekesin valtuuskunnan, KTM:n t&k-asiain EU-jaoksen, ympäristöministeriön EU-jaoksen sekä ministeriön ilmastotoimikunnan toi-

KUNNIALAUTAKUNTA 2003

TkL Pekka Ryttilä (pj)
TKT Eino Tunkelo (vpj)
DI Kirsi Koski, Tampereen kaupungin liikennelaitos
DI Lars Lindeman, YIT Rakennus Oy
FM Jan-Erik Levlin, Keskuslaboratorio Oy
TkL Veikko Porra
DI Sonja Hilavuo, Nokia Oyj
DI Pekka Pellinen, valiokunnan sihteeri, TEK

Kahden vuoden välein toistuvien seminaarien sarjassa **kunnialautakunta** järjesti joulukuussa Säätytalolla maamme kehitysnäkymiä taloudellis-eettisestä näkökulmasta tarkastelevan tapahtuman ”*Quo vadis Finlandia*”. Tilaisuus toteutettiin yhteistyössä TFIF:n kanssa. Seminaarijulkaisun kokoaminen aloitettiin, julkaisu ilmestyy vuoden 2004 puolella. Ammattietikan opetuksen ongelmia tekniikan alalla selvitettiin yhdessä SEFIN etiikkatyöryhmän kanssa. TEK osallistui myös kansalais- ja toimialajärjestöjen sekä kirkon yhteisen eettisen foorumin toimintaan. Kunnialautakunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa, minkä lisäksi seminaarin valmistelutyöryhmä piti useita kokouksia.

mintaan. TEK osallistui myös ympäristöministeriön ympäristöklusterin tutkimusohjelman hankearviointiin. AKAVAn puitteissa osallistuttiin elinkeinopoliittisen työryhmän sekä ammatinharjoittajien ja yrittäjien toimikunnan toimintaan. Näiden puitteissa osallistuttiin lukuisten AKAVAn lausuntojen valmisteluun.

Tekniikan museon toimintaa tuettiin entiseen tapaan 11 000 euron vuosivastuksella.

Vuoden aikana osallistuttiin Hankenilla tehtävän, IPR-kysymysten roolia teknologiayritysten toiminnassa käsittelevän tutkimuksen toteutukseen. Kansainvälisen Millennium-tekniikkipalkinnon hallinnointiin perustetun säätiön toiminta käynnistyi. TEK on säätiön perustajajäsen.

Teknologiayrittäjyys

Yrittäjyystyöryhmä määritteli keskeisiksi tavoitteiksi aloittavien teknologiayrittäjien pääomarahitusmarkkinoiden toiminnan kehittämisen ja yrittäjäjäsenten neuvontapalvelut. Valmisteltiin pääomamarkkinoiden toimintaa edistävän hankkeen käynnistystä. Vuoden lopussa aloitettiin valmistelut työryhmän muuttamiseksi valiokunnaksi.

Palkinnot

Suomalainen insinööriyöpalkinto
Vuoden 2003 Suomalainen insinööriyöpalkinto myönnettiin työryhmälle prof. Outi Krause, prof. Juhani Aittamaa, DI Juha Jakkula,

TkL Antti Pyhälähti ja DI Juhani Rintala. Ryhmä on ensimmäisenä maailmassa kehittännyt ratkaisun, jolla voidaan tuottaa kilpailukykyisesti teollisuusmittakaavassa bensiinin MTBE-lisäaineen korvaavaa harnitonta iso-oktaania.

Julkaisu ”*The Finnish Engineering Award 1981–2003*” ilmestyi syksyllä.

Väitöskirjapalkinto

TEKin ja TFIF:n yhteinen väitöskirjapalkinto jaettiin valtuuston syyskokouksen yhteydessä. Viidettä kertaa jaettu palkinto myönnettiin TkT Visa Vehmaselle (Tampereen teknillinen korkeakoulu) Nanokemian ja spektroskopian alaan kuuluvasta elektronisiiirtoreaktiotutkimuksesta. Väitöstyö on tehty Tampereen teknillisen korkeakoulun kemian laitokselle sen ympäristötekniikan osastolla aiheesta ”*Photoinduced Electron Transfer in Porphyrin-Fullerene and Phytyochlorin-Fullerene Dyads*”.

Diplomityöpalkinto

TEKin ja TFIF:n diplomityöpalkinto jaettiin 18. kerran. Palkinnot saivat DI Marja Isosomppi (Tampereen teknillinen korkeakoulu) työstään ”*Kylmäplasmateknologian käyttö funktionaalissa tekstiiliviimeistyksessä*” ja DI Jessica Rosenholm (Åbo Akademi) työstään ”*Synthesis and Characterization of Ordered Micro- and Mesoporous Silica Materials Prepared by Supramolecular Templating and Their Application as Carrier Matrixes for Controlled Drug Release*”.

TEKNOLOGIAVALIOKUNTA 2003

DI Matti Eskola (pj), Finn-Medi Tutkimus Oy
TKT Yrjö Laiho (vpj), Fortum Teknologia
DI Anne Aaltonen, Solibri Oy
DI Timo Ali-Vehmas, Nokia Oyj
DI Christian Carlsson, Cetedev Oy Ab (TFIF:n edustaja)
tekn. yo Teemu Haapala, (opiskelijaedustaja)
FT Jari Haukka, Kansanterveyslaitos
DI Kai Hirvelä, Kvaerner Pulping
DI Jaakko Ihmuotila, eläkkeellä
DI Antti Juva, Tampereen Teknologikeskus Oy
DI Juhani Kalmi, Kone Oyj
DI Timo Kekkonen, Kauppa- ja teollisuusministeriö
DI Juha Kestilä, ABB Industry Oy
Prof. Tatu Leinonen, Oulun yliopisto, Konetekniikan osasto
Prof. Erkki Leppävuori (vpj), VTT
DI Marko Nordberg, Oplayo Oy
FM Jaakko Ojala, Ympäristöministeriö
DI Martin Ollus, VTT Automation, Industrial Automation (TFIF:n edustaja)
DI Tapio Saarenpää, Teollisuuden Voima Oy
DI Mikko Seppäläinen, Nokia Oyj
DI Teemu Tanner, Rinheat Oy
DI Pekka Pellinen, valiokunnan sihteeri, TEK

Teknologiavalioikunta (TGV) kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa. Työskentelyn pääteemat olivat TEKin palkintojärjestelmän ohjaus, teknologiabarometrin kehityshanke, hallituksen ”Innovatiivisuus menestystekijäksi” -kärkihankkeen ohjaus, ajankohtaiset toimintaympäristön muutokset, mm. tekijänoikeuslainsäädäntö, sekä tutkimuslaitosten ja yritysten yhteistyötä koskevan lainsäädännön muutokset.

Suomalainen insinööriyöpalkinnolla palkittuun työryhmään kuuluivat TKT Juhani Aittamaa (vas.), DI Juhani Rintala, TkL Antti Pyhälähti, TKT Outi Krause ja Juha Jakkula.

SMFL:n Pro Gradu -palkinto

TEK hoiti myös neljättä kertaa jaetun SMFL:n Pro Gradu -palkinnon järjestelyt. Palkinnot myönnettiin kahdelle henkilölle, fil.yo Mikko Kankaiselle (Tampereen yliopisto) työstään "Automaattisen videoanalyysin sovellus jalkapalloon. Pelaajien liikkeiden seuraaminen videokuvasta" sekä FM Hannu Niemistölle (Helsingin yliopisto) työstään "Ryhmäteorian ratkeavuudesta".

Tutki-Kokeile-Kehitä

Nuorison jokavuotinen valtakunnallinen tiede- ja tekniikkakilpailu järjestettiin yhdessä Kerhokeskus – koulutyön tuki ry:n kanssa. Kilpailun osallistujamäärä kehittyi suotuisasti. Suomen edustajiksi kansainväliseen Young Scientist -kilpailuun Budapestiin valittiin Juhani Koivisto ja Petri Valkama.

Nuorisohankkeet

Peruskoulun yhdeksäsluokkalaisten tarkoitettu valtakunnallinen tiede- ja tekniikkakilpailu toteutettiin toisen kerran englantilaisen Smallpeice Trust -säätiön suuntaviivoja mukaillen yhteistyössä Kirkkonummen kunnan ja Kerhokeskus – koulutyön tuki ry:n kanssa.

Syksyllä TEK tuki kaikille abiturienteille kotiin toimitettavan tekniikan alan mahdollisuuksia esittelevän erikoislehden toteutusta. Nuorisolle suunnattujen www-sivujen aineisto uudistettiin vuoden aikana.

Yhdessä muiden tahojen kanssa valmisteltiin ja pilotoitiin luovuuksia ja ideointia kouluympäristö-

työn levittävää InnoEd-toimintaa sekä FinnoEd-ideakilpailua islantilaismallin mukaisesti. TEK osallistui Studia-ammatinvalintatapamaan tekniikan alan mahdollisuuksia esittelevällä standilla. Vuoden lopussa valmisteltiin yhteistyötä Oulun yliopiston TeknologiakasvatusNyt -hankkeen kanssa mikrokontrolleripohjaisen opetuksen pilotoimiseksi peruskoulussa. Yhteistyössä Okka-säätiön kanssa järjestettiin matematiikkalukioiden opettajille tekniikan alan opiskelumahdollisuuksia esittelevä tilaisuus syyskuun alussa. Loppuvuodesta matematiikkalukiot osallistuivat teknologiabarometrin toteutukseen.

Kansainvälinen yhteistyö

Teknologiabarometrin konseptia esiteltiin alustavasti EU:n tiede- ja tutkimushallinnon edustajille. Alkuvuodesta TEK isännöi tanskalaisen veljesjärjestön IDAn tutkimus- ja teknologiavaliokunnan vierailua Suomessa.

Aiemmin tehty päätös kerta-luontoisen avustuksen myöntämisestä luonnontieteellispainotteisen kouluopetuksen kehittämiseen Unkarissa siirtyi toteutusvaiheeseen. Avustushankkeen organisointi toteutettiin yhdessä Opetushallituksen kanssa. Rahoituksen pääosa käytettiin Eötvös József Általános Iskolan opetusluokan varustamiseen Budapestissa.

Alueelliset teknologiastратегiat

Martti Kivioja

Julkaisija: TEK, 54 s.

Raporttia varten on käyty läpi kaikkiaan yhdeksän teknologiastратегiaa, joista on pyritty löytämään kullekin alueelle tyypillisiä piirteitä alueen nykytilanteesta tulevaisuuden näkyymiin. Myös alueellisten visioiden toteuttamiseksi tarvittavia toimenpiteitä esitellään. Raportissa esitetään ensin aluekohtaiset yhteenvedot aakkosjärjestyksessä. Näiden jälkeen on lyhyt yhteenvedo, johon on pyritty kokoamaan eri strategioiden yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia.

Suomalainen insinööriyöpalkinto 1981–2003

Lauri Lehtinen – Pekka Pellinen

Julkaisijat: TEK ja TFiF, 36 s.

TEKin ja TFiFn perustamaa Suomalaisista insinööriyöpalkintoa on nyky muodossaan jaettu vuodesta 1981 lähtien. Julkaisuun on koottu tiivistelmä henkilöistä ja innovaatioista, joille palkinto on myönnetty. Kirja sisältää myös katsauksen töiden kehityskaareen palkinnon myöntämisen jälkeen. Toinen, uudistettu painos.

Tietämyksenhallinta uusmedia- ja ohjelmistoyritysten innovaatiotoiminnassa

Sanni Hytönen – Jari Kolehmainen

Julkaisijat: TEK, Tampereen yliopisto ja Työelämän tutkimuskeskus, 102 s.

Tutkimus on osa TEKin rahoittamaa "Innovatiiviset miljööt tulevaisuuden menestystekijöinä" -hanketta. Työn aiheena on tietämyksenhallinta uusimedia- ja ohjelmistoyritysten liiketoiminnassa. Tutkimuksessa tarkastellaan sitä, miten uuden tiedon luominen yrityksissä tapahtuu ja miten yritystä pitää johtaa ja organisoida jotta tiedosta saataisiin kilpailuetua.

Tulkintoja kaupunkiseutujen kehityksestä ja kehittämisestä

Markku Sotarauta ja Kimmo Viljamaa (toim.)

Julkaisija: TEK, 124 s.

Kooste usean tutkimuksen tuloksista. Raportti on osa TEKin tutkimuskokonaisuutta "Knowledge management ja alueellinen innovaatiotoiminta", ja siihen on koottu Tampereen yliopiston Alueellisen kehittämisen tutkimusyksikön (Sente) tutkimusprojektin tuloksia ja niiden perusteella esitetty tulkintoja kaupunkien kehityksestä ja kehittämisestä. Yritysten ja kaupunkien kilpailukyyn ytimeen ovat nousseet osaaminen, oppiminen ja innovatiivisuus. Uuden tiedon ja teknologian menestyksekkäs soveltaminen edellyttää usein luomisessa mukana oloa; innovatiivisten miljöiden merkitys kasvaa ja yritykset hakautuvat yhä useammin sellaisten innovatiivisten miljöiden vaikutuspiiriin, joissa koetaan olevaan tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Tulkitseva kehittäminen ja luovat kaupungit

Markku Sotarauta & Reija Linnamaa & Nina Suvinen

Julkaisijat: TEK & Alueellisen kehittämisen tutkimusyksikkö – Sente, 163 s.

Tulkitseva kehittäminen ja luovat kaupungit -teos on arvio Tampereen mahdollistavasta mallista ja osaamiskeskusohjelmasta. Verkostot ja johtajuus Tampereen kehittämisessä Miten syntyy luova kaupunki? Tuntemattomaan tunkeutumalla globaaleja linkkejä vaalimalla pörinää synnyttämällä Millaista on kehittäminen? Tulkitsevaa.

Yritysverkostot ja tietojohtaminen

Anssi Smedlund – Aino Pöyhönen – Pirjo Stähle

Julkaisija: TEK, 98 s.

Julkaisu on osa TEKin rahoittamaa tutkimuskokonaisuutta "Knowledge management ja alueellinen innovaatiotoiminta", jonka tavoitteena on tuottaa vastauksia alueiden ja kaupunkien kilpailukyyn edistämiseksi. Mitkä seikat ovat vaikuttaneet joidenkin kasvukeskusten kehitykseen, joko edistään tai jarruttavat kehityksen kulkua? Yritysten välisten verkostojen toiminta hahmottuu lukijalle uudella tavalla.

Tutkimus

Tutkimusyksikkö tuotti kuluneen vuoden aikana tietoa ja tietämystä jäsenpalveluun ja edunvalvontaan. Palkkaneuvonta ja muu välitön jäsenpalvelu ovat keskeisellä sijalla yksikön toiminnassa ja ne käyttävät vähintään puolet yksikön resursseista. Tutkimusten ja selvitysten teemoina olivat palkkojen ja muiden työsuhteen ehtojen lisäksi jäsenten hyvinvointi ja sosiaalinen asema. ”Palkkanosturi”-ohjelma avattiin työmarkkinatutkimus 2002:n luvuilla jäsenkunnan käyttöön 13.2.

Jäsentutkimukset

Työmarkkinatutkimus

Työmarkkinatutkimus tehtiin joulukuussa toista kertaa internetpainotteisesti. Erityisteemana oli kansainvälisyys jäsenen työssä.

Internet-vastausten määrä kasvoi melkein 60 % edellisvuodesta. Kokonaismäärä kasvoi runsaat 35 % 5 875 kappaleeseen, joista melkein 90 % tuli juuri netin välityksellä.

Koko jäsenkunnan keskiarvopalkat toistaiseksi voimassaolevissa työsuhteissa nousivat 3,9 % kertomusvuonna. Kaikkien palkansaajien ansiokelitys nousi myös 3,9 %.

Syksyllä tehtiin erilliset palkkakyselyt maisema-arkkitehdeille ja suunnittelumaantieteilijöille.

Paneelitutkimukset

Tutkimusyksikkö käynnisti uuden kyselytutkimuksen, *TEK-paneelin*. Sen avulla saadaan 500 jäsenen mielipiteet ajankohtaisista kysymyksistä muutamassa päivässä. Toimintavuonna suoritettiin kaksi kyselyä, joissa kartoitettiin TEKin palvelujen laatua ja mielipiteitä verotuksesta. Osana paneelia selvitetään kaksi kertaa vuodessa jäsenten arvio TEKin toiminnan onnistumisesta. Syyskuussa 2003 jäsenten mielestä saimme jäsenten etujen ajamiesta kouluarvosanan 7,1 ja TEKin julkisesta järjestökuvasta saimme kouluarvosanan 7,3.

Paneeli suoritetaan jatkossa noin 5 kertaa vuodessa.

Opiskelijaselvitykset

Teekareille suunnattu harjoittelu- ja kesätyökysely kertoo, että opiskelijoiden palkat eivät nousseet muiden palkansaajien palkkojen tapaan. Alan kesätyöitä oli tarjolla, vaikka entistä useampi joutuikin työskentelemään koulutusalaansa vastaamatto-

missa töissä. Edelleen joka neljäs kyselyyn vastanneista opiskelijoista työskenteli puoli- tai kokopäiväisesti lukukauden aikana. Kyselyn tuloksia hyödynnettiin mm. harjoittelijapalkkasuosituksessa ja Teekkarin Työkirjan laadinnassa.

Kyselyä vastavalmistuneille diplomi-insinööreille tehdään jatkuvasti korkeakouluittain. Kyselyjen tuloksista laadittiin yhteenvedot syyslukukaudelta 2002 ja kevätlukukaudelta 2003. Selvitysten tuloksia käytetään diplomityö- ja alkupalkkasuosituksen antamiseen. TEKin yksityisen sektorin palkkasuositukset vastavalmistuneille annettiin touko- ja marraskuussa. Alkupalkat pysyivät syksyllä 2003 samalla tasolla syksyyn 2002 verrattuna. Yksityisen sektorin alkupalkkasuositusta nostettiin vain minimaalisesti 2.925 euroon kuukaudessa.

TEKin jäsenten ulkomaan-palkkatutkimus

Huhti-toukokuun vaihteessa tehtiin toisen kerran kysely TEKin ulkomailla työskentelevien jäsenten palkoista. Nettopalkat ovat ulkomailla lähes 80 % korkeammat kuin Suomessa, peruspalkat yli puolitoistakertaiset ja kokonaisansiot noin 70 % korkeammat. Tutkimuksen tuloksia käytetään hyväksi ulkomaan-palkkaneuvonnassa. Kyselyn yhteydessä 114 ulkomailla olevaa jäsentä ilmoittautui ulkomaan kontaktitiedostoon kevään ja kesän aikana.

Osaamisen kehittäminen

Yhteistyössä koulutus- ja työvoimapolitiittisen yksikön kanssa tehtiin selvitys osaamisen kehittämisestä. Se vahvisti mielikuvaa sosiaalisesti haastavista tekniikan alan työtehtävistä. Lähes jokainen tutkimukseen vastannut tarvitsee sosiaalisia taitoja jatkuvasti tai usein nykyisessä työssään.

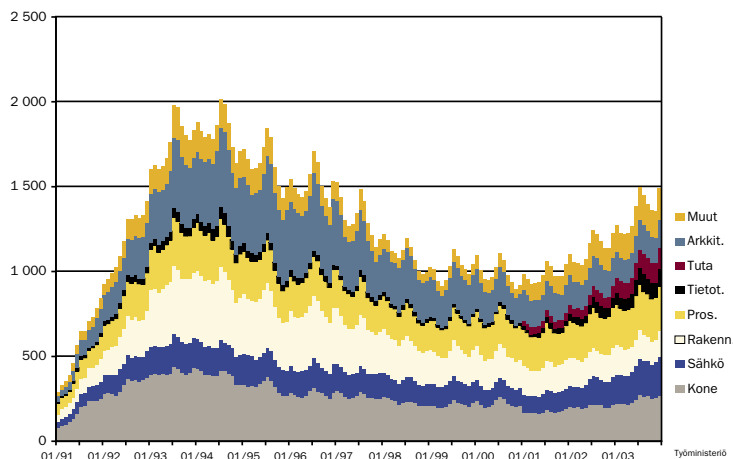
Pohjoismainen palkkavertailu

Nordiskt Ingenjörslönemöte NILin tilastoryhmä kokoontui kesäkuun alussa Kööpenhaminassa. Työryhmä koosti yhteenvedon pohjoismaisista DI-palkoista ja työsuhteen ehtoista, joita käytetään aktiivisesti erimaiden palkkaneuvonnassa.

Asiantuntijuus valtiolla

Tutkimusyksikössä vuonna 2002 alkanut projekti keräsi materiaalia asiantuntijoiden työnkuvista, analysoi työnkuvia työn vaativuuden arvioinnin viitekehysteistä ja tiedotti tuloksista sekä TEKin jäsenille että työn vaativuuden arviointijärjestel-

Työttömät diplomi-insinööri ja arkkitehdit koulutusohjelmittain 1991–2003

mien kehittäjille. Projektin loppuraportti valmistui joulukuussa.

YTN-tutkimusyhteistyö

YTN:n tutkimusryhmä teki luottamusmiehillä suunnatun kyselyn yhteistoimintalain soveltamisesta työpaikoilla. Kaikkien YTN-järjestöjen vuoden 2002 työmarkkinatutkimukset koottiin yhteiseksi tietopakettiä asiameisten käyttöön.

Edunvalvonnan tuki

YTN-TT-tilastotyöryhmä kokoontui kertomusvuonna kolme kertaa. Työryhmä sopi uuden ominaisuusvakiointiin perustuvan menetelmän käyttöönotosta palkkakehityksen mittaamisessa. Myös muiden työnantajaliittojen kanssa tehtiin säännölliset tilastovertailut. Neuvottelijoiden ja yhdyshenkilöiden käyttöön tehtiin tarpeenmukaiset ala- ja yrityskohtaiset palkkataso- ja kehitystarkastelut.

Työllisyys

Vuoden 2003 aikana jäsenten työllisyystilanne huononi merkittävästi. Erityisesti vastavalmistuneiden työttömyys on ollut kasvussa jo kolme viimeistä vuotta.

Vastavalmistuneista työttömänä oli 98 jäsentä (4 %).

TEKin jäsenistä työttömänä oli joulukuun lopussa 798 jäsentä (2,3 %), edellisenä vuonna vastaava luku oli 537 (1,6 %).

TKK/TÄK-työkalupakki

1.9. alkoi vuoden kestävä hanke, jonka tuloksena TEK ja teknilliset yliopistot voivat jokapäiväisessä työssään helposti vaihtaa keskenään tietoa, tietämystä ja osaamista. Tiedon ja tietämyksen vaihdon keinovalikoon kuuluvat mm. jäsenten työelämää ja osaamista ja osaamistarpeita kartoittavat TEKin tutkimukset ja selvitykset. Niitä hyödynnetään työ-

dennyskoulutuksessa, jonka kehittämisessä hyödynnetään mm. uusinta tietoa ja tietämystä mm. opetusmenetelmien ja työssäoppimisen kehittymisestä.

Edellisen hallituskauden aikana laadittu TEKin tietämyksen hallinnan työkalupakki toimi perustana hankkeelle. Hanke kytkeytyy suoraan TEKin hallituksen kärkihankkeisiin.

TEKin historian kirjoittaminen

Toimintavuonna valmistui historiikirjan käsikirjoitus. Sen lopullinen hionta jää kevääseen 2004 ja kirja julkaistaan TEKin kustanteena syyskuussa 2004. Kirja käsittelee järjestön ja sen edeltäjien toimintaa 1896–1996 väliseltä ajalta. Tutkimus- ja kirjoitustyön edistymistä seurannut historiatoimikunta kokoontui viisi kertaa.

Kansainväliset insinöörijärjestöyhteydet

NIM (Nordiskt Ingenjörsmöte)

NIM-kokous järjestettiin elokuussa Hämeenlinnassa. Kokoukseen osallistuivat kaikki pohjoismaiden insinöörijärjestöt. Kokouksessa päätettiin selvittää järjestöjen yhteistyömuodot eurooppalaisilla vaikutusfoorumeilla. Tavoitteena on lisätä pohjoismaisten insinöörijärjestöjen kansainvälistä vaikuttavuutta lisäämällä keskinäistä tiedonvaihtoa ja parantamalla koordinaatiota. Tätä tarkoitusta toteuttamaan päätettiin perustaa NORDING-niminen pohjoismaisten insinöörijärjestöjen yhteistyöjärjestö. Pohjoismaiden insinöörijärjestöissä on yhteensä 380 000 jäsentä.

TEK osallistui yhteispohjoismaiseen selvitykseen ikääntyneiden asemasta työmarkkinoilla, josta valmistuu raportti vuonna 2004.

VALTUUSTON KOKOONPANO
(toimikausi 1.8.2002–31.7.2005)**YHTENÄISYYS JA TEEKKARIHENKI**

DI Matti Carpén, Helsinki
TKT Minna-Kaarina Forssén, Espoo
DI Kristiina Hartikainen, Espoo
TKL Raimo Hyvönen, Turku
DI Jaakko Ihamuotila, Helsinki (valtuuston pj)
DI Pekka Jussila, Tampere
TKT Hannu-Matti Järvinen, Tampere
TKT Markku Kivikoski, Tampere
DI Heidi Lehtomäki, Oulu
TKT Annareetta Lumme-Timonen, Espoo
TKT Veli-Pekka Nurmi, Turku
DI Kalervo Nurmimäki, Helsinki
TKL Antti Saarialho, Helsinki
DI Katriina Schrey-Niemenmaa, Espoo
DI Mikko Seppäläinen, Kauniainen
DI Elina Sillanpää, Tampere
DI Jukka Swanlung, Raahel
DI Petri Takala, Helsinki
TKT Martti Tiuri, Espoo
TKT Paavo Uronen, Helsinki

KOKOUMUS

TKL Tero Anttila, Vantaa
DI Lotta Forssell, Helsinki
DI Jaakko Halla, Turku
DI Kari Hannus, Pori
DI Juhani Kalmi, Hyvinkää
DI Juha Kestilä, Helsinki
DI Tarmo Konstari, Jämsänkoski
DI Kimmo Koskinen, Varkaus
DI Juha Kostiaainen, Tampere
DI Alari Kujala, Espoo
DI Lars Lindeman, Espoo
DI Markku Markkula, Espoo
DI Marjo Matikainen-Kallström, Espoo
DI Jukka Orava, Oulu, tilalle DI Kaisu Miettinen, Oulu (27.11. alkaen)
DI Petri Orava, Espoo

INSINÖÖRITYÖ

FK Martti Annanmäki, Vantaa
DI Pauli Jantunen, Helsinki
DI Jarmo Johansson, Imatra
DI Kaisa Juva, Tampere
DI Jussi Kemiläinen, Vaasa
DI Sari Kohonen, Kouvolaa
DI Pirjo Lundén, Espoo
DI Ismo Manninen, Tampere
DI Petri Nieminen, Oulunsalo
TKL Pekka Niemistö, Oulu
TKL Veikko Porra, Espoo
FT Ari Pääkkönen, Kuopio
DI Reijo Salo, Varkaus
DI Jaakko Savola, Liminka
DI Kimmo Soini, Espoo

NUORET TEKIÄISET

DI Heidi Hintikka, Helsinki
DI Sonja Hilavuo, Espoo
DI Taira-Julia Lammi, Vaasa
DI Auli Nevantie, Tampere
DI Jyrki Noponen, Espoo
DI Janne Puustinen, Muurame
TKL Erja Sipilä, Tampere

TFIF, DIAndra

DI Kaj G Backas, Helsinki
DI Ilona Bärtond, Helsinki
DI Jarkko Kaplin, Turku
DI Britta Sunde, Turku

VIHREÄT

DI Karoliina Kaita, Helsinki
DI Otto Lehtipuu, Helsinki
DI Pia Talja, Helsinki

KESKUSTA

FT Gunnar Graeffe, Tampere (valtuuston vpj)
DI Pirjo Sjögren, Lohja

SOSIALIDEMOKRAATTISET TEKNIKAN AKATEEMISET

DI Leena Westlund, Helsinki
OPISKELIJAEDUSTAJAT 2003
tekn. yo Joonas Grönlund/Sam Koponen, Lappeenranta
DI Eero Korhonen, Espoo
tekn. yo Timo Kuusela, Turku
tekn. yo Jari Partanen, Oulu
tekn. yo Heikki Ruski/Heikki Tapola, Tampere

Hallinto

Valtuuston kevätkokous

Valtuuston sääntömääräinen kevätkokous pidettiin maaliskuussa Varkaudessa. Valtuustopäivien ohjelmassa oli varsinaisen kokouksen lisäksi yritysvierailuja sekä avoin asiantuntijaseminaari ”*Osaajien Savo*”.

Valtuusto käsitteli sääntömääräiset asiat: vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen, myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja muille tilivelvollisille ja merkitsi tiedoksi tilintarkastuskomitean raportin tilikaudelta 2002 sekä komitean tarkastussuunnitelman vuodelle 2003.

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti julkilausuman, jonka mukaan tasavallan seuraavan hallituksen tärkein tehtävä on turvata hyvinvointiyhteiskunnan taloudellinen perusta. Julkilausuma liittyy TEKin hyvinvointiyhteiskunnan pelastus hallitusohjelman hankkeeseen.

Valtuusto merkitsi tiedoksi hallituksen tiedonannot järjestön jäsenmäärien kehittymisestä, työmarkkinatutkimuksen tuloksista, innovatiivisuus menestystekijäksi -hallitusohjelmahankkeesta, jäsenhankintakampanjan tuloksista, innovatiiviset miljööt -hankkeen tuloksista ja käsitteli hallituksen vastaukset valtuuston syyskokouksessa tehtyihin aloitteisiin.

Kokouksessa esitettiin kaksi aloitetta: innostavin opettaja -palkinnon perustaminen ja internetissä toimivan työelämän pelisääntöjä käsittelevän itseopiskeluohjelmiston luominen.

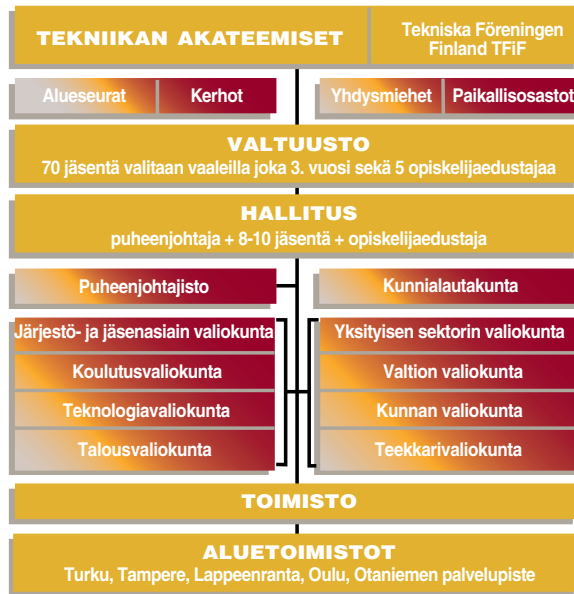
Kokouksen toimikunnissa keskusteltiin hallitusohjelmahankkeista, työnantajakulujen tasavertaisesta jakamisesta, teknologiabarometrin toteuttamisesta sekä ideoitiin Tekniikka&Talous -lehden kehittämistä yhdessä lehden varapäätoimittajan kanssa.

Valtuuston syyskokous

Valtuusto piti sääntömääräisen syyskokouksensa marraskuussa Dipolisissa, Espoon Otaniemessä. Valtuustopäivien ohjelmassa oli varsinaisen kokouksen lisäksi järjestetty mahdollisuus vierailulla TKK:n kylmälaboratoriossa ja laivanrakennuslaboratoriossa sekä esitelmätilaisuus aiheesta ”*Tiedeyhteisöt ja teknologakeskukset uusien työpaikkojen synnyttäjänä*”. Lisäksi juhlassa tilai-

TEKin organisaatio

TEKin jäsenkunta yhteensä 60 000

suudessa jaettiin TEKin ja TFIF:n väitöskirjapalkinto ja diplomityö-palkinto sekä SMFL:n pro gradu -palkinto. Ilman aikana jaettiin ansiomerkkejä TEKin toiminnassa ansioituneille henkilöille.

Kokouksen järjestäytymisen jälkeen TKK:n rehtori Matti Pursula kertoi miten TKK vastaa nykyisen ja tulevan työelämän haasteisiin.

Valtuusto hyväksyi vuoden 2004 toimintasuunnitelman yhteisen osan ja yksikkökohtaisista toimintasuunnitelmista ylimmän osan, muut tasot merkittiin tiedoksi valtuuston päätöksenteon taustamateriaalina. Valtuusto hyväksyi talousarvion hallituksen esityksen mukaisena. Jäsenmaksua päätettiin korottaa 4,80 eurolla 259,20 euroon. Eläkeläisten jäsenmaksua päätettiin alentaa 96 euroon.

Valtuusto valitsi hallitukseen opiskelijaedustajan seuraavaksi kalenterivuodeksi, täydensi kunnialautakuntaa, valitsi tilintarkastuskomitean ja tilintarkastajan, vahvisti hallituksen palkkiot ja kävi lähetekeskustelun teknologiayritysten seed-rahoituksen kehittämisestä.

Valtuustolle esiteltiin hallituksen tiedonantoina tilastotietoa jäsenmäärien kehityksestä, hallituksen vastaukset kevätkokouksen aloitteisiin, tilannekatsaus teknologiabarometrihankkeen edistymisestä, koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma vuosille 2003–2008 ja yliopistolain muutos sekä TEKin ja teknillisten yliopistojen täydennyskoulutuskeskusten hanke täydennyskoulutustarjonnan kehittä-

seksi (nk. työkalupakki).

Kokouksessa esitettiin seitsemän aloitetta:

- tutkimus- ja jatko-opiskelu-paikkoja työttömiksi joutuneille osaajille
- TEKin omaisuuden optimaalinen määrä
- sääntöjen muuttaminen/aloitteiden käsittely
- elinikäisen oppimisen tukipisteiden perustaminen teknillisiin korkeakouluihin ja yliopistoihin
- ”TEKtorointi”
- ylimpien tuloveroprosenttirajojen nostaminen ja
- pelisääntöjä irtisanomisille.

Lisäksi kokouksessa esitettiin ponsi liittyen talousarvioon, toimintasuunnitelmaan ja liiton työskentelytapoihin.

Hallitus

Hallitus kokoontui kertomusvuoden aikana 11 kertaa. Hallitus seurasi järjestön toimintaa mm. taloudellisen tuloksen, jäsenmäärätilaston, ajankohtaiskatsausten, tilannekatsausten ja ajankohtaistiedotteiden avulla.

Hallituksen valmistelussa laajimpia asioita olivat valtuuston kevät- ja syyskokouksen asiat, mm. vuosikertomus, tulos, talousarvio, toimintasuunnitelma ja aloitevastaukset. Muita kokouksissa käsiteltäviä aiheita olivat vuoden mitaan mm. ansiomerkkiehdotukset, AKAVAn puheenjohtajan valinta, AKAVAn suuntaviivat, TEKin ja YTN:n tavoitteiden läpimeno tasavallan hallitusohjelmassa, TMT-tutkimuksen toteuttaminen, TES-

neuvottelutilanne Finergyn kentäsä, pohjoismaiden yhteistyön tiivistäminen EU-asioissa, suomalainen insinööriyöpalkinto, väitöskirjapalkinto, teknologiabarometri, TEKin työsuhteiden välisen vastaisuuden kehittäminen sekä TEKin strategiatyön aloitus.

Hallituksen elokuun suunnittelukokouksessa käsiteltiin hallituksen ja valiokuntien yhteistyön tiivistämistä, avainvaikuttamiskohteita tasavallan hallitusohjelmasta, ideoitiin innovatiivisia edunvalvontamenetelmiä sekä kuultiin tilannekatsaukset hallitusohjelman kärkihankkeista, jäsentietojärjestelmästä ja työllisyys-tilanteesta.

Hallitusohjelman kärkihankkeet ovat:

- hyvinvointiyhteiskunnan pelastus
- ylivoimaiset jäsenpalvelut
- vaikuttavuutta TEKin alue-toimintaan
- innovatiivisuus menestystekijäksi
- tekniikan ammattitaito.

Kärkihankkeiden puitteissa toteutettiin mm. seuraavia toimenpiteitä: alkuvuodesta lehdistökampanja, jolla kiinnitettiin huomiota hyvinvointiyhteiskunnan taloudellisen perustan turvaamiseen, jäsenneuvontapalveluiden tuoteistaminen tyypil-

lisiin työelämän murrotilanteisiin liittyviksi palvelukokonaisuuksiksi, jäsenydenhallintajärjestelmän kehitystyö, TEK-rekrytoinnin uuden toimintamallin kehittäminen, akateemiseen teknologiayrittämiseen liittyvien IPR-oikeuksien selvittäminen, alueellisten teknologiastrategioiden analysointi, FuturEng koulutustarpeiden ennakointihanke ja TEK-kursien pilotointi. Näistä aihepiireistä kerrotaan lähemmin asianomaisten vastuuyksiköiden toimintakertomuksissa.

Puheenjohtajisto

Puheenjohtajisto kokoontui toimintavuoden aikana kahdeksan kertaa. Puheenjohtajisto käsiteli henkilöstöasioita, toiminnanjohtajan työsuhteeseen liittyviä asioita ja valmisteli hallituksen ja valtuuston kokouksia hallinto-ohjesäännön edellyttämällä tavalla. Hallituksen asioista puheenjohtajisto käsiteli laajemmin teknologiabarometrin toteuttamista, Talentumia, teknologiayritysten seurahoiduksen kehittämistä ja toimintasuunnitelmaa.

Valiokunnat

Hallituksen nimeämien valiokuntien tehtävänä on kullekin toimintasektorille vahvistetun toimintasuunnitelman toteuttaminen. Valiokunnat osallistuvat omalla alu-

eellaan hallituksen apuna TEKin päätöksentekoon.

Vuonna 2003 toimi 8 valiokuntaa: järjestö- ja jäsenasiain valiokunta, koulutusvaliokunta, talousvaliokunta, teekkarivaliokunta, teknologiavalio-kunta sekä kunnan, valtion ja yksityisen sektorin valiokunnat. Vuoden 2004 alusta TEKissä on yhdeksän valiokuntaa yrittäjäyhtymän muuttuessa valiokunnaksi.

Johtoryhmä

Johtoryhmä kokoontui vuoden aikana 21 kertaa.

Johtoryhmä valmisteli puheenjohtajistossa, hallituksessa ja valtuustossa käsiteltäviä asioita ja kävi säännöllisesti läpi yksiköiden keskeisimmät ajankohtaisasiat. Johtoryhmä käsiteli hallituksessa ja valtuustossa esillä olleiden asioiden lisäksi mm. jäsenetujen kehittämistä, jäsenmäärien kehittymistä ja jäsenyysperusteita, talouden perusteita ja yksikkökohtaisia painotuksia, henkilöstöasioita sekä henkilöstön ja organisaation kehittämiseen liittyviä asioita.

Henkilöstö ja organisaatio

Toimistossa oli kertomusvuoden aikana edelleen yhdeksän toimintayksikköä: hallinto, talous ja toimistopalvelut, koulutus- ja työvoimapolitiikka, tekniikka ja yhteiskunta, tutkimus, viestintä, kenttä ja järjestö, neuvottelu ja oikeudelliset palvelut. Lisäksi TEKillä on edelleen alue-toimistot Lappeenrannassa, Oulussa, Tampereella ja Turussa.

Vakinaisessa työsuhteessa oli vuoden lopussa 51 henkilöä (51 v. 2002). Määräaikaista työntekijöitä oli koko vuoden aikana kaikkiaan 21 (17 v. 2002), heistä osa työskenteli osa-aikaisesti.

Henkilöstön hyvinvointi

Henkilöstöasioiden hoitamiseen ja kehittämiseen oli varattu 20 % yhden henkilön työajasta eli keskimäärin yksi päivä viikossa. Toimiston HR-ryhmä suunnitteli kehittämistoimenpiteitä ja työtoimintaa. Toteutetuissa toimenpiteissä kiinnitettiin erityistä huomiota yhdessä tekemiseen, työn arvostamiseen sekä henkisen työkyvyn tukemiseen. Toimistolle työstettiin sisäisen tiedonkulun huoneentaulu, joka jaettiin kaikille työntekijöille. Työsuojelun toimintaohjelma päivitettiin ja laadittiin työsuojelusuunnitelma 2004–2005.

Henkilöstön fyysisen kunnan parantamiseksi tarjottiin liikuntasete-

leitä, hierontaa ja järjestettiin ergonomiatarkastuksia. Henkistä työkykyä tukeva työnohjauspiilotti, jonka tarkoituksena on edesauttaa asiakaspalvelutehtävissä olevien työntekijöiden jaksamista sekä keskittymistä perustehtäväänsä toteutettiin kevään aikana.

Henkilöstökertomus vuodelta 2002 valmistui keväällä.

Henkilöstön osaaminen

Toiminnanjohtaja ja johtajat kävivät läpi toimintansa 360 asteen arvioinnin. Arvioinnin tulosten perusteella tehtiin henkilökohtaiset kehityssuunnitelmat. Johtoryhmä osallistui myös prosessijohtamisen koulutukseen. Muun henkilöstön koulutautuminen toteutettiin henkilökohtaisten koulutustarpeiden mukaisesti. Koulutustarpeita kartoitettiin kehityskeskustelujen kautta.

TEKin henkilökunnan palkkausjärjestelmän kehittäminen aloitettiin vuoden lopussa.

TEKin henkilöstökertomus tehtiin kolmannen kerran.

HALLITUS (Toimikausi 3 vuotta 2002–2005)

Puheenjohtajat

DI Markku Markkula (pj), TTK Dipoli

FK Martti Annanmäki (I vpj),
Säteilyturvakeskus

DI Pekka Jussila (II vpj),
Hermia Yrityskeskitys Oy

Muut jäsenet

DI Karoliina Kaita,
Varian Medical Systems Finland Oy

DI Kaisu Miettinen, POHTO Oy

DI Jyrki Noponen, Outokumpu Technology Oy

TKT Veli-Pekka Nurmi,
Länsi-Suomen Lääninhallitus

DI Timo Nyman, Neste Engineering Oy

DI Reijo Salo, Honeywell Oy

DI Mikko Seppäläinen, Nokia Oyj

DI Britta Sunde (TFIF:n edustaja),
Raisio Chemicals Oy

Opiskelijaedustaja vuonna 2003
tekn. yo Jarno Kolehmainen, TTY

Henkilökohtainen varajäsen

TKT Ilkka Raatikainen, DesNetti Oy

DI Kimmo Soini, Finnair Oyj

DI Mika Uusi-Pietilä, Minutor Oy

DI Timo Huhtaluoma, Ympäristöministeriö

DI Lotta Forssell, Fortum Markets Oy

DI Auli Nevantie, TTK Edutech

TKT Markku Kivikoski, TTKK

DI Lars Miikki, Alfidea Ky

DI Jussi Kemiläinen, Wärtsilä Finland Oy

DI Kristiina Hartikainen, Nokia Oyj

DI Sami Liponkoski, Rafsec

tekn. yo Marcus Nybergh, TKY

Viestintä

Viestintä tukee liiton toimintaa sen pyrkiessä tavoitteisiinsa. Toiminta perustuu v. 2002 hyväksytyyn viestintästrategiaan. Toimintavuoden aikana toteutettiin hyvinvointiyhteiskuntaa käsitellyt lehdistökampanja sekä uudistettiin tiedotusmateriaalia uuden visuaalisen ilmeen pohjalta. Myös liiton lehden nimi ja ilme uudistettiin ja taitossa siirryttiin XML-pohjaiseen ohjelmistoon. Lehden virallinen uusi nimi on TEK – tekniikan akateemiset. Käytännössä käytetään kuitenkin TEK-lehti -nimitystä. Sähköisen uutiskirjeen lähettäminen jäsenille aloitettiin.

TEKin viestintäyksikkö vastasi Ylempien Toimihenkilöiden Neuvottelujärjestö YTN:n viestinnästä sekä osallistui sovitun työnjaon pohjalta liiton kansainväliseen työmarkkinatoimintaan.

Jäsenviestintä

Kertomusvuoden aikana julkaistiin 9 numeroa TEK-lehteä. Lehden keskimääräinen painos oli 56 000 kpl (53 000 v. 2002). Levikki oli 54 568, jossa on nousua edellisvuoteen verrattuna 5,5 %. Keskimääräinen sivumäärä oli 51. Lehden ilme ja logo uusittiin. Uutta taitto-ohjelmistoa ryhdyttiin käyttämään numerosta 6/03 alkaen. Lehti ilmestyi kokonaisuudessaan myös verkkoversiona.

Vuoden ensimmäiset kaksi numeroa olivat työmarkkinatutkimuksen teemanumeroita. Vuoden 2002 vuosikertomus julkaistiin numerossa 3. Kevätkauden muita keskeisiä aiheita olivat hyvinvointiyhteiskuntakampanjan esittely, eduskuntavaalit, Suomalainen Insinööriyöpalkinto sekä työaika ja ylityökorvaukset. Syksyn numeroissa käsiteltiin mm. veropolitiikkaa, irtisanomisia ja lomautuksia sekä koulutuspolitiikkaa. Vuoden viimeisessä numerossa julkaistiin työministeri Tarja Filatovin henkilöhaastattelu.

Jäsenkalenteri toimitettiin loppuvuodesta 37 300 kappaleen painoksena. Ilmoitustuotoilla katettiin kalenterin kuluista vajaa kolmannes. Sisältöä ja ulkoasua kehitettiin edelleen.

Liiton www-sivujen uudistamista jatkettiin. Rakenneuudistus siirtyi kuitenkin seuraavan vuoden puolelle. Uutena viestintäkanavana aloitettiin kokeiluluontoisesti sähköisen uutiskirjeen toimittami-

TEK-lehti ilmestyi 9 kertaa vuonna 2003.

Jäsenkalenteri tehtiin 14. kerran ja se postitettiin vuosijäsenille lehden 8 mukana.

nen osalle jäsenkuntaa. Saatu palaute oli myönteistä, ja jakelu laajennettiin koko jäsenkuntaan vuoden 2004 alusta. YTN:n kotisivujen sisältöä uudistettiin.

Ulkoisen viestintä ja yhteiskuntasuhteet

TEKin viestintäyksikkö vastasi myös YTN:n ulkoisesta viestinnästä. TEKin ja YTN:n toiminnasta julkaistiin kertomusvuoden aikana yhteensä 607 lehtiutusta sekä radio- ja TV-sitaattia (540 v. 2002). Pääosa osumista koski työmarkkina-toimintaa. Syksyllä lisääntyneet irtisanomiset ja lomautukset olivat paljon esillä. Seuraavaksi eniten osumia tuli TEKiä koskeneiden järjestöuutisten osalle.

Hallituksen kärkihankkeen pohjalta toteutettiin ns. hyvinvointiyhteiskuntakampanja. Se oli merkittävin lehdistökampanja sitten liiton nimenmuutoksen ja toteutettiin maan tärkeimmässä sanoma-, aikakaus- ja erikoislehdissä helmikuun aikana. Palaute kampanjasta oli myönteistä ja se noteerattiin myös median uutisoinnissa. Viestintäyksikkö avusti myös TEKin jäsenhankintakampanjan materiaalin suunnittelussa.

Uutta tiedotusmateriaalia valmistettiin edellisenä vuonna hyväksytyyn visuaalisen ilmeen pohjalta. Graafiset ohjeet julkaistiin myös netissä. YTN:lle valmistettiin oma graafinen ohje. Toimintavuonna tehtiin mm. jäsenetuesite suomeksi ja englanniksi, jäsenkortti saatamateriaaleineen, SMFL-opiskelijaesite, jäsenetunusvihkonen ja fuksiesite. TEKin ja YTN:n kalvosarjat päivitettiin. YTN:n yleisesite uudistettiin suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Myös YTN:n jäsenhankintaesite päivitettiin.

Kertomusvuoden aikana toimitettiin ja/tai taitettiin seuraavat julkaisut:

- Studier vid KTF
- Suomalainen Insinööriyöpalkinto 1981–2003, 2. uudistettu painos
- The Finnish Engineering Award 1981–2003 2. uudistettu painos
- Paluumuuttajan opas. Tietopaketti Suomeen palaavalle TEKin jäsenelle.
- Alueelliset teknologiastrategiat
- Töihin Yhdysvaltoihin ja Kanadaan – millä ehdoilla?
- YTN:n koulutuskalenteri.

Viestintäyksikkö vastasi myös AKAVA-uutisten YTN-sivujen sekä YTN:n puhelinuutisten toimittamisesta. YTN-liittolehden käyttöön toimitettiin kiertoartikkeleita. Eri sopimussektoreille toimitettiin lisäksi YTN-extra -tiedotteita. Avustavaa tiedotusmateriaalia valmistettiin erityisesti energia-alan neuvottelujen tueksi. TEKin käyttöön hankittiin uutta pr-materiaalia. Eri tapahtumia varten valmistettiin tiedotteita ja markkinointiaineistoa. Messumateriaalia uusittiin. Avustettiin TEKin jäsenhankintakampanjan materiaalin tuottamisessa.

Yhteyksiä tiedotusvälineisiin pidettiin yllä säännöllisesti. Tiedotustilaisuuksia järjestettiin neljä. Työmarkkinatoimittajille järjestettiin yksi ajankohtaisseminaari. YTN:n osalta hoidettiin Työn puolesta -toimintapäivän tiedotusta. Yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen panostettiin edelleen ja yhteyksiä poliittisiin päättäjiin ylläpidettiin tiiviisti.

Viestintäyksikkö vastasi YTN:n ulkoisesta viestinnästä vuonna 2004.

Talous

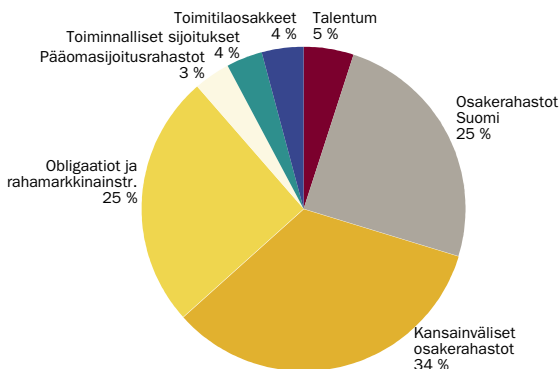
TEKin varsinainen toiminta toteutui vuonna 2003 budjetoidusti. Työttömyyskassamaksut, jäsenetulehdet sekä keskusjärjestömaksut olivat 3,5 miljoonaa euroa (vuonna 2002 3,4 m€), henkilöstökustannukset 3,2 miljoonaa euroa (3,0 m€) ja muut toimintakulut 2,6 miljoonaa euroa (2,7 m€). Käyttöomaisuuteen investoitiin 0,6 miljoonaa euroa (0,1 m€), josta suurin osa kertyi uuden jäsentietojärjestelmän rakentamisesta.

Jäsenmaksutulot olivat 7,7 miljoonaa euroa (7,3 m€). Ulkopuolista projektirahoitusta ja muita toiminnallisia tuottoja kertyi 0,2 miljoonaa euroa (0,3 m€). Omaisuudesta rahoitettiin toiminnan kuluja 2,0 miljoonalla eurolla (1,6 m€).

Sijoitusten painopistettä siirrettiin vuoden 2003 aikana kansainvälisiin osakkeisiin ja yrityslainoihin. Sijoitustoiminnassa toimittiin pelkästään oman pääoman ehtoisesti. Sijoitussalkun tuotto vuonna 2003 oli 16 %.

Teknologiaan sijoitavissa pääomasijoitusrahastoissa oltiin edelleen mukana ja sijoituksia jatkettiin

Omaisuuksien jakauma 31.12.2003 (84 milj.€)

annettujen sijoitussitoumusten mukaisesti. SFK 99-rahastoon oli tehty vuonna 2000 2,0 m€ sijoitussitoutumus. Tätä ennen Eqvitec Teknologiarahastoon oli vuonna 1998 tehty 1,3 m€ sijoitussitoutumus ja Telecomia- ja Forenvia-tekniologiarahastoihin vuonna 1997 yhteensä 0,8 m€ sijoitussitoutukset. Sitoumuksista oli vuoden 2003 lopussa toteutunut 3,7 m€. Pääoman palautuksina oli saatu takaisin 0,9 m€ ja tuottoina 0,7 m€. Arvonlennuskirjauksia pääomasijoitusrahastoista tehtiin 1,1 m€.

TEK oli edelleen osakkaana Otaniemen, Tampereen, Oulun ja Lappeenrannan teknologiakylyissä sekä Oulun teekkaritalossa ja Lappeenrannan yo-talossa.

Toimistopalvelut

TEKin toimiston tietojärjestelmiä uusittiin ja työasemia sekä palve-

TALOUSVALIOKUNTA 2003

DI Kalle Mattila (pj), ABB Transmitt Oy
 DI Matti Carpén (vpj), Eläke-Fennia
 DI Simo Julita, Keycast Oy
 TkL Pekka Kainulainen, Oy Liikkeenjohdon Koulutuskeskus Ab, Sannäsin Kartano
 DI Olavi Kangas, OK Konsultointi
 DI Jussi Koskinen, Nokia Oyj
 DI Pekka Markkula, Sonera Oyj
 DI Jussi Rinta, JR-Hallintokonsultit Oy
 TkL Kari Sipilä, Future Innovations
 TkL Markku Talonen, Oy Endemic Ab
 DI Heikki Kauppi, TEKin toiminnanjohtaja
 KTM Jari Mellas, valiokunnan sihteeri, TEK

Talousvaliokunta (TAV) kokoontui vuoden aikana 6 kertaa. Talousvaliokunnan työskentelytavat ja päätöksentekoprosessi uudistettiin vuonna 2003 ja valiokunnalle laadittiin vuosikello.

Kokouksissa käsiteltiin sijoitussalkun allokaatiota sekä tehtiin siihen liittyviä päätöksiä. Omaisuudenhoitopalkkiot neuvoteltiin uusiksi. Talentumiin liittyvät asiat olivat vahvasti mukana valiokunnan työskentelyssä. Kokouksissa käsiteltiin myös toimitilojen vuokraukseen, myyntiin ja remontointiin liittyviä asioita sekä pääomasijoitusrahastotilannetta. Varainhoitosuunnitelma päivitettiin vuodelle 2004.

linkoneita vaihdettiin tehokkaammiksi. Asiamiesten osalta siirryttiin pääsääntöisesti kannettavaan tietokoneisiin.

TEKin uuden jäsentietojärjestelmän uudistamisprojekti käynnistettiin vuonna 2002. Saman vuoden syksyllä valmistui järjestelmän määrittelyvaihe. Uuden järjestelmän rakentaminen aloitettiin vuoden 2003 alussa. Toimitus jaettiin neljään vaiheeseen, joista ensim-

mäinen, rekrytointipalvelut, valmistuu vuoden 2004 alussa. Koko järjestelmän on määrä valmistua vuoden 2004 lopussa.

Www-ympäristö uudistettiin ja uusia palveluja rakennettiin verkkoon. Sähköinen tiedottaminen aloitettiin jäsenille. Lukuisia tutkimuksia toteutettiin verkossa.

TILINTARKASTUSKOMITEA 2003

Varsinainen jäsen

DI Tapio Maljonen (pj)
 DI Keijo Pösö (vpj)
 DI Kaj G Backas

Henkilökohtainen varajäsen

FT Gunnar Graeffe
 DI Janne Nevalainen
 DI Kati Ollila

Sari Airola, SVH PricewaterhouseCoopers Oy
 TKT Veli-Pekka Nurmi (hallituksen nimeämä yhdyshenkilö)
 DI Heikki Kauppi, TEK
 KTM Jari Mellas, komitean sihteeri, TEK

Tilintarkastuskomitea kokoontui järjestäytymiskokous mukaan luki- en vuoden aikana neljä kertaa. Komitea laati tilikaudelle tarkastussuunnitelman, joka annettiin valtuustolle tiedoksi valtuuston kevätkokouksessa. Tilintarkastuskomitea raportoi toiminnastaan valtuustolle kerran vuodessa niin ikään valtuuston kevätkokouksessa. Varsinaisten tilintarkastajien tarkastussuunnitelma käsiteltiin tilintarkastuskomitean kokouksessa toukokuussa.

Vuonna 2003 tilintarkastuskomitea perehtyi meneillään olleisiin projekteihin ja erityisesti jäsentietojärjestelmäprojektiin. Komitea kävi lisäksi läpi TEKin vuoden 2004 toimintasuunnitelman ja talousarvion. Varsinaiset tilintarkastajat raportoivat komitealle suoritamastaan tarkastuksesta.

Toiminnan rahoitus vuonna 2003

Yhteensä 9,9 milj. euroa

